

Саха Республикатын
Ньурба улуунун хаһыата
Хаһыат 1937 сылтан тахсар

2024 сыл
олунньу 29 күнэ
Чэппиэр ● 8 № (12083)

НЬУРБА

12+

ОГНИ НЮРБЫ

Бүгүнгү
нүмэргэ

Ньурбаҕа СР ситэриилээх былааһын отчуота

Көхтөөхтүк кытынныбыт,
кыһалҕабытын этиннибит / 2, 3

Патриоту иитии

Ильмень күөл кыргыһытын
80 сыла, өрөспүүбүлүкэтээби
«Патриот» оонньуу о.д.а. / 4, 5, 7

К 100-летию пионерской организации ЯАССР

Вспоминая пионерские
костры / 9

Марха улууһа төрүттэммитэ 200 сыла

Марха улуунун быраабын бэчээтэ

Икки сүүс сыл анараа өртүгэр Үөһэ Бүлүү улууһа олус кизгэ сабардаан сытарынан, салайарга уустугунан, улууһу икки ғына хайтарга диэн буоластар (нэһиликтэр) кинээстэрэ мустаннар, хас да төгүл мунньахтааннар манньк быһаарбыттар: Үөһэ Бүлүү улууһа 5 буоластаах, 2332 дууһалаах, киинэ Ороһуга буоларыгар; Марха улууһа 8 буоластаах, 5093 дууһалаах, киинэ Муоһаныга (Хатын Сыһыыга) буоларыгар.

Бу мунньахтарын түмүгүн кинилэр салгыы Саха сириг уобалаһын үрдүкү дьаһалтатыгар туруорсаллар. Онон үөһэни салалта 1824 сыл олунньу 14 кү-

нүгэр Үөһэ Бүлүү улуунун Марха уонна Үөһэ Бүлүү улуустарыгар хайытарга диэн уураах таһаарар. Өссө бу иннинээҕи уураабынан 1824 сыл олунньу 2 күнүгэр санга тэриллибит Марха улуунун кулубатынан Бүөтүр Слепцов (Таркаайы), быыбаранайдарынан Байбал Самсоновы (Үөдэй) уонна Сааба Мөрсүөйэби (Сүлэ) бигэргэтэллэр.

Онон Ньурба улууһа төрүттэммит күнүнэн олунньу 14 күнэ, онтон санга халандаарынан олунньу 26 күнэ буолар.

Борисов Б.Б.,
Ньурба түмэлин билим-чинчийэр
салаатын салайааччыта

Ньурба улуунун гербэтэ

Бэлиэ түгэн

Үөдэй оскуола-уһуйаана үлэҕэ киирдэ

Олунньу 22 күнэ - Ньурбабыт улууһугар биир улахан суолталаах күнүнэн историяҕа киирдэ. Үөдэйгэ В.А.Петрова аатынан 10/25 миэстэлээх оскуола-уһуйаан дьиэтин үөрүүлээх аһыллыта буолла.

Күүтүүлээх кэрэ күнүгэ Ньурба улууһугар СӨ ситэриилээх былааһын отчуотун туруора кэлэ сылдьар оробуочай бөлөх толору састаабынан кытына.

Дьиэни «Масстрой» ХЭТ (ген. дириэктэр Торохов В.А.) тутан түмүктээтэ. Аан бастаан Макаров Семенович үтүөтүнэн сыбаайа түһэриллибитэ, нулевой цикла баар диэн ааттаан, үбэ-харчыта быһаарыллыбакка турбутун «Үтүө дьыала» бырайыак чэрчитинэн өрөспүүбүлүкэ уонна оройуон кыттыгас үбүлээһин-нэринэн тутууларын ситиспитэ. Кыра ахсааннаах нэһилиэккэ бу курдук тупсаҕай тутуу олоххо киирэрэ дойдубут салайааччыта Владимир Путин кыра кэмпилиэктээх тутууларга болжомто дуураһын туоһута буолар. Онон оскуола оҕолоро, учууталлар, үлэһиттэр, нэһилиэк дьоно үөрүүлэрэ, махталлара үгүс.

Ханнык баҕарар типовой тутууну аныгылыы ураты дизайн тупсарарын илэ көрөн итэҕэйдибит. Лена Фрэйзер салайааччылаах дизайн-устуудуйа

аҕыйах күн иһигэр, оскуола кэлэктиибэ, нэһилиэк баһылыга Мария Николаева баҕа санааларын учуоттаан, бэрт тупсаҕай ғына ситэрэн-хоторон биэрбитин көрөн киһи хараҕа үөрэр.

Мария Николаева, Үөдэй нэһилиэгин баһылыга:

«Үөдэй нэһилиэгэр үөрэхтээһин историята 1886 сылтан аабыллар. Ол кэмтэн сабаалаан күн бүгүнүгэр диэри оскуола араас эргэ дьыаларга, телеграф, балыһа урукку тутууларыгар үөрэнэн кэллибит. Нэһилиэк өр кэмгэ туруорсуутун ылынан, «Үтүө дьыала» хамсааһын чэрчитинэн киллэрэн, оскуолабыт тутуулан бүтүн үөрэн-көтөн турарбыт.

Бүгүнгү күнүгэ оскуолаҕа 13 оҕо үөрэнэр, уһуйаанна 20 оҕо сылдьар, кинилэри 13 үлэһит көрөр-истэр. Дьиэбит биир этээстээх, сыбаайаҕа турар, би-

лингги ирдэбилгэ сөп түбэхэр тутуу. Ыраах сытар, аҕыйах ахсааннаах оҕолоох нэһиликтэр бу бырайыагынан туттуохтарын сөп. Аны салгыы спортивной саала тутулуохтаах. Оччотугар 1000 тахса кв.м иэһнээх түһээн да баттаппатах кыраһыабай дьиэбит буолуохтаах.

Оскуола үлэтигэр нэһилиэньэ барыта биир киһи курдук кыттыһан, саба түһэн субуотунньук, сууйуу-сотуу, кыра тутуу да буоллун кэмигэр бүтэрдибит. Дизайнер Лена Фрэйзер диэн олус талааннаах, наһаа үчүгэй идеялардаах, аныгылыы көрүүлээх кыыс хамаандага үлэлээтэ. Биһиги толкүйбүт ууруута арыый атын соҕус эбит буоллаҕына, үөрэхтээх дизай-

нердар диэн ураты буолаллар эбит. Иккитэ кэлэн барбыттары уонна бэйэбит баҕа санаабытын, нэһилиэкпит уратытын этэн, көрдөрөн, түүннэри-күнүстэри уруһуйдуу-уруһуйдуу кинилэргэ ыытан испиппит. Ол түмүгүн бары бу күн көрдүгүт, хайдах курдук кэрэ, тупсаҕай кестүүнү. Бу оноһуулар биэс хонук иһинэн - дьаһалта уолаттара, нэһилиэк дьоно бары биир киһи курдук саба түһэн - кылгас кэмгэ онгоһулуннулар. Үөдэй - Ньурба улуунун бастакы сытар нэһилиэгэ буолар. Дьон Ньурбаҕа кэлэригэр бастаан биһиги нэһилиэкпитинэн аһар. Быйыл СӨ Оҕо саас, Ньурбабыт улууһугар Олох-дьаһах эйгэтин тупсарыы сылларынан биллэрил-

либиттэрэ. Онон дьон биһиги оскуолабытыгар, музейбытыгар, сквербытыгар сылдьан, чахчы, оҕо-аймахха, кинилэр үүнэр-сайдар, улаатар усулуобуйаларыгар улахан болжомто ууруллар эбит диэн өйгө-санааҕа кэлэр уонна Ньурба улуунун туһунан өйдөбүл үөскүүр».

СӨ Бырабыыталыстыбатын Бэрэссэдээтэлин солбуйааччыта Георгий Степанов үөрүүлээх быһыыга-майгыга оскуола дириэктэригэр Любовь Гаврильевнаҕа микроавтобус сэртификэтин дохсун ытыс тыаһынан туттарда. Долгутуулаах түгүннэринэн Үөдэй оскуола-уһуйаан кэлэктиибин улуус баһылыга Алексей Иннокентьев, норуот депутаттара Антонина Григорьевна, Владимир Прокопьев, Георгий Балакшин, улуус депутаттарын Сүбэтин бэрэссэдээтэлэ Нюргуяна Михайлова, Үөрэх уонна наука министриин бастакы солбуйааччыта Алевтина Аргунова, Бүлүүтээҕи педколледж дириэктэрин солбуйааччыта Александра Тутукарова, Ньурбатааҕы үөрэх салаатын салайааччыта Федор Ушканов, 16 нэһилиэк баһылыктара, 12 оскуола дириэктэрдэрэ, нэһилиэги уонна оскуоланы урукку сылларга салайбыт Леонид Гаврильев, бэтэрээн учуутал Александра Гаврильева, бастакы нэһилиэк сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Иван Иванов уонна ыраахтан-чугастан ынырыллан кэлбит күндү ыалдьыттар эбэрдэлээтилэр. 102 сыл буолан баран «Үтүө дьыала» хайысхатынан Үөдэй нэһилиэгэр санга таас оскуола Оҕо-аймах сылыгар аанын тэлэчи аста.

Лена ПЕТРОВА

СР ситэриилээх былааһын отчуота

Малдыаарга

Олунньу 20 к. нэһилиэк историятыгар хаһан да буолбатах түгэн быһытынан, бырааттыг Донскойдар пааматынньыктарын аһыллытыгар кыттыбыт СӨ Бырабытталыстыбатын отчуоттуур бөлөҕө толору састаабынан отчуоттаата. Отчуоттуур мунньахха олохтоохторгон 55 киһи кытынна.

Бачча элбэх салайааччы кэлбитинэн туһанан, малдыаардар кэпсэтиигэ көхтөөхтүк кытыннылар, ыйыты даҕаны ол курдук элбэх.

Сүрүннээн "Сунтаар-Нурба" үрдүк күүрүүлээх уот линиятын, Куоначчаан муостатын, Нурба куоракка спорт эбийиэктэрин тутуу, "Хампах" линия өрөмүөнүн, суол онорутун, 3 нэһилиэк дьонун көрөр-истэр Маалыкай балыһатын быраастарынан хааччыйы, эминэн хааччыйы, туйахтаах кыыллары бултуурга лицензия, тыа хаһаайыстыбатын, мелиорация, дулга-талаах буолбут сирдэри ыраастааһын, оҕолор үөрэххэ кириилэрин уо.д.а. боппуруостар кириэн хоруйданнылар.

"Саха сүөһүтэ" ГКП салайааччыта Александр Артемьев 3 нэһилиэгинэн тайаан үлэлиир "Мэнгэдьэк" отделениетыгар 3 сылгы базатын тутуу былааннарын, бырайыактар экспезитаны ааспыттарын иһитинэрдэ.

Түмүккэ малдыаардар өрөспүүбүлүкэ үгүс үлэ ытыллаларын, ол иһигэр нэһилиэнньэ көмүскэлигэр улахан болҕомто уурулларын бэлиэтээтилэр. Өрөспүүбүлүкэ ситэриилээх былааһын ааспыт сыллаабы үлэтин биһириилэрин биллэрдилэр.

Геннадий Антонов

Маарга

Олохтоохтор балыһа, оскуола тутуутун, аптека боппуруоһун күүскэ туруорустулар. Балыһа дьиэтэ аварийнай эбийиэктэр испиһэктэригэр кириэн сылдьар, онон бу эбийиэк тутуутун туһунан боро-токуолга киллэриллэр буолла. Улуустаабы киин балыһа кылаабынай бырааһа Наталья Павлова быйыл Маарга аптека аһыллыабын туһунан иһитинэрдэ.

Оскуола тутуута 2027 с. диэри былаанга кирибэккэ сылдьар, үбүлээһин источнига суох. Проектнай-сметнай документацията бэлэм буоллабына, федеральнай эбэтэр өрөспүүбүлүкэ бырагырааматыгар киллэрэргэ үлэ барыахтааҕа этилиннэ. 175 миэстэлээх норуот айымньытын дьиэтин тутуу 2027 с. диэри өрөспүүбүлүкэ реестригэр кириэн сылдьар, тыа сириин кэлимик сайыннары бырагырааматынан үбүлэниэхтээх. Үрдүк күүрүүлээх уот, олохтоох дьиэлэри уокка холбоһун кыһалҕата, Үөһэ Бүлүү аннынан муоста тутуута, эдэр исписэлиистэр дьиэ тутталларыгар көмөлөһүү, федеральнай суолу аспааллааһын уо.д.а. боппуруостар кириэн хоруйданнылар. Дьокуускайтан Ленскэйгэ диэри 2030 с. диэри өрүстэргэ муосталар тутуллан кириилэ-

Хатыыга

Мэнгэдьэк нэһилиэгэр отчуотка 51 киһи кытынна. Олохтоохтор улуустаабы киин балыһаҕа быраастар тийбэтэрин, медиктэр нэһилиэктэри кэрийэн дьон доруобуйатын туругун көрөллөрө наадатын, тыа хаһаайыстыбатын, өрүстэн ууланалларыгар өрүскэ кириэр суол онорутун, оҕо уһууаанын өрөмүөнүн, спорт саалаҕа инвентарь өттүнэн көмө наадатын, Маалыкай түбэтигэр гаас саппараапкатын аһы боппуруостарын интэриэһиргээтилэр. Үүт харчыга суол баарына эрдэ кэлэрэ наадатын, нэһилиэккэ кэпэрэтиибин үүтүн собуота тутуллан баран үлэҕэ кириэр илигин, иэскэ кыһалҕалардаабын эттилэр.

Нэһилиэккэ баһаар тахсар түгэнигэр дьобуус баһаарынай чаас Маалыкайтан хойутаан кэлэр, итинэн сибээстээн Хатыыга дьобуус баһаарынай чааһы тэрийэр наадалааҕа этилиннэ. Итини сэргэ үгүс нэһилиэктэргэ курдук, үрдүк күүрүүлээх «Сунтаар-Нурба» уот линиятын тутуута быһаарылларыгар баҕа санааларын эттилэр. Маныаха быйыл «Сунтаар-Нурба» 110 кВ бырайыага бүтэр, эһиин техникскэй үлэтэ саҕаланыаҕа диэн Георгий Михайлович Степанов хоруйдаата.

Улуус баһылыга Алексей Иннокентьев Куоначчаан үрөһүн муостата тутулдуохтаах учаастагы өрөспүүбүлүкэ бас билиитигэр ылбытын, 2027 с. диэри муоста тутулдуоһун иһитинэрдэ. Гаас саппараапката Малдыаарга тутулларыгар сирэ бэрилиннэ, урбаанньыт тутан үлэҕэ киллэрэригэр улуус өттүттэн көмө баар буолуоҕа.

Геннадий Антонов

рэ былаанналар. Онон этэнгэ буоллабына Үөһэ Бүлүү уонна Күндээдэ аннынан муосталар ити кэмгэ диэри тутуллуохтаахтар.

Ордук элбэх ыйытык тыа хаһаайыстыбатыгар кирирдэ. Маардар сүөһү итиитигэр кэпэрэтиип тэринэр баҕалаахтар, сүбэ-ама көрдөөтүлэр. Уруккута ТХМ иһинэн Сүбэлиир-амалыы киин, билингинэн «СӨ агропромышленной комплексин ресурсанан хааччыйы киинэ» тэрилтэ салайааччыта Семен Плотников исписэлиистэрин ытан миэстэтигэр үөрэттэриэх буолла. Саха сүөһүтүн иити туруга хайдабын интэриэһиргээтилэр, аһа-үөлэ атыыга тарҕанарыгар баҕаларын эттилэр.

Салгыы үөрэх эйгэтигэр учууталлар көмүскэллээх буолуулар мэкциэлэниэхтээһин, ангардасты оҕо бырааба эрэ өрө тутулларын эттилэр. Хотуолунай тутан чааһынай дьиэлэри кииннэммит сылааска холбоһун, үөрэҕи бүтэрбит эдэр исписэлиистэри олохсутан идэлэринэн үлэлэтии, «Сата» мелиоративнай систиэмэтин чөлүгэр түһэрии, Дьокуускайга уонна улуустар кииннэригэр бэйдиэ сылдьар ыттар кыһалҕалара уо.д.а. боппуруостар эмиэ таарылыннылар.

Геннадий АНТОНОВ.

Маалыкайга

Олунньу 20 к. дьону тус боппуруостарынан приемнааһын, онтон нэһилиэнньэни кытта көрсүһүү ытытылына. Манна олохтоохтортон 175 киһи кытынна. СӨ Бырабытталыстыбатын үлэтин иккис күнүгэр тийэх отчуот буолан, 10-тан тахса киһилээх Бырабытталыстыба оробуочай бөлөҕө олохтоохтордуун ыксаабакка, наһылыан олохтон кэпсэттэ.

Ол да быһытынан үгүс ыйытык, этии кирирдэ. Маалыкайдары уот мөлтөҕө, Интернет сыаната үрдүгэ, тыа хаһаайыстыбатын боппуруостара, тыа сиригэр дьон дьарыктаах буолуута, сайынгы оҕо сынньалаҥа, доруобуйа харыстабылыгар уонна үөрэх эйгэтигэр каадыр тийбэтэ, агро-оскуолалар үлэлэрэ, СВО-ҕа бааһырбыт буйуунга көмө боппуруоһа интэриэһиргэтэр. Нэһилиэккэ кварталнай хотуолунай тутуутун, "Мэнгэдьэк" отделениеҕа сылгы базатын тутары уо.д.а. туруорсаллар. Маалыкайга тыа хаһаайыстыбатыгар грант ылан 100 миэстэлээх хотон тутан киллэрбитэрин, онно суол мөлтөҕөр матырыяал аҕаларга элбэх эрэйи көрбүтэрин этэн туран,

Нурбачаанга

Ханна да буоларын курдук, уот кыамтатын кыһалҕата протоколланна. Нэһилиэнньэни кытары көрсүһүүлэргэ, мунньахтарга эмиэ бу боппуруос наар көтөбүллэр. Улуус өттүттэн ирдэнэр докумуон барыта туолан турар, салгыы хамсааһын «Якутскэнерго» тэрилтэ өттүттэн күүтүллэр. Ол эрэн инвестбюджетка билингини туругунан кирибэккэ турар, онно үлэ барар, боппуруос хонтуруолга сылдьар.

Үөһэ-Бүлүүнү туоруур муоста тутуутун ыйыталлар. Улуус депутатарын Сүбэтин Бэрэссэдэтэлэ Нюргуяна Михайлова алтынньыга Генпрокуратураҕа запрос ыппытын, сэттиньигэ 2024-2028 сс. тутуу барар диэн хоруй кэлбитин иһитинэрдэ.

Нурбачаан сиригэр биллибэт экспедиция просекалары солоон 3-с сылын үлэ ыта сылдьарын быһааран биэрэллэригэр көрдөстүлэр. Манна "Якутскгеофизика" диэн тэрилтэ ниэп, гаас көрдүү сылдьар диэн эттилэр. Лицензиялара, көңүллэрэ баар, ойуур федеральнай бас билии буолан көңүл федерация таһымыгар бэриллэр.

Маны таһынан нэһилиэнньэттэн ууну киртитээһингэ ыстараап кээмэйин, өртөөһүн, иһэр уу, медицина үлэһиттэрин дьонго сыһыанын, ыарыһах айаҥна көрсөр мэхэйдэрин, үөрэх эйгэтигэр ыйытыылар кириэн хоруйданнылар.

Лена Петрова

граннарга куонкурууска ыраах улуустар кытталларыгар табыгастаах буолуохтаабын эттилэр.

РЭС кылаабынай инженер Валерий Федотов быһаарбытынан, 1972 с. тутуллан өр сылларга үлэли турар ВЛ-110 кВ кыамтата - 78 мВт, итинтэн кыһынгы ноһурууска элбэх кэмигэр Нурба улууһугар 38 мВт тиксэр. Чуукаартан Маалыкайга диэри "Хампах" линия модьу боруобаттаах буоллабына, Нурбаттан Чуукаарга диэри сечениета кыра. Кыһалҕаны быһаарарга "Якутскэнерго" ПАО-ҕа 2 барыйааны киллэрбиттэр: Нурбаттан Чуукаарга диэри саҥа уот линиятын тутуу (бу улахан суумалаах үлэ) эбэтэр боруобат сечениетын модьураты. Онон хампаанньа салалтата ханнык быһаарыны ылар күүтүллэр.

Каадырынан хааччыйыга олохтоох нэһилиэнньэ эмиэ утары харды оҕоруохтаабын Георгий Михайлович Степанов бэлиэтээтэ. Мунньах түмүгүнэн маалыкайдар эмиэ өрөспүүбүлүкэ ситэриилээх былааһын ааспыт сыллаабы үлэтин отчуотун биһирээтилэр.

Геннадий Антонов.

Сүлэҕэ

Билигин уот, уматык сыаната үрдүү турар кэмигэр газгольдерга тэрилтэлэр, биридиилээн дьон хамаҕатык көһөн ээрэр. "Сиибиктэ" хаһаайыстыба салайааччыта Степан Иванов ыйга сылытыыга икки хотонунан 160 тыһ.солк. кэрингэ төлүү сылдьан, бу газгольдерга көһөн өрө тыыммытын уонна онорон таһаарар тэрилтэлэргэ субсидия көрүллэрэ буоллар диэн эттэ. Гаһынан хааччыйар урбаанньыттары кытары үлэлэһэн СӨ Правительствотын өттүттэн көмө көрүллэрэ буоллар диер.

Соторутааҕыта Эмкар туран сорох ыалга сүөһүлэрэ охтубут, манна возмещение баар дуо дииллэр. Эмкар харантыын ыарыыта буолан возмещение көрүллүбэт эбит.

2022 с. счетчиктара эргэрбит ыаллары бастакынан улууссаҕа баҕана тулар өйдөөх счетчиктарга көһөрөн саҕалаабыттар. 3 араас счетчик ылыллыбытытан бири көрүнгэ тымныны тулуйбакка алдыаммыттар. Хомойуох иһин, счетчига алдыаммыт ыал нормативынан төлүүр эбит. Билигин сайаапканан уларыта сылдьаллар.

Тыа сиригэр саҥа каадырдары олохтуурга толору хааччыллыылаах уопсай дьиэлэри тутууга Өрөспүүбүлүкэ таһымыгар тус сыаллаах программа ылылларын туруорсаллар.

Маны таһынан спортивнай саала, хотуолунай тутуутун, бултуур сир, Интернет тарыбын, иһэр уу туһунан ыйытыылар кириэн хоруйданнылар.

Лена Петрова

Чуукаарга

СӨ ситэриилээх былааһын ааспыт сыллаабы отчуотун мунньагар 85 киһи кытынна.

Чуукаар Эбэтигэр шлюз-регулятор, нэһилиэккэ уопсай дьиэ, спорт-саала тутуутун туруорустулар, ГСМ сыаната үрдүү турарын, өрөспүүбүлүкэҕэ дьэлик ыт боппуруоһун быһаарарга сокуон ылыллыытын, өрөспүүбүлүкэҕэ сахалыы сирдэр ааттарын бэрээдэктээһин, иһэр уу хаачыстыбатын, тыа хаһаайыстыбатыгар сорох боломуочуйалары олохтоох салайыны таһымыгар биэрии уо.д.а. боппуруостары таарыйдылар.

Чуукаарга саҥа хотуолунай тутуллар. 100/50 миэстэлээх оскуола-саад тутуута эһиин бүтөн үлэҕэ кириэрэ былаанналар. Спорт саала Чуукаарга 2027 с. кэнниттэн тутуллуоҕа.

Геннадий Антонов

Хорулаҕа

Ветеринария дьиэтин өрөмүөннээһингэ, олохтоохтор дьиэлэрин киинтэн итиитигэ холбоһунна, кэтэх хаһаайыстыбалаахтар сылгы ахсаанын элбэтиигэ, баһынай хаһаайыстыбалар социальнай хантараак, тиэхиньик атылаһыыга өйөбүл уонна ийэ хапытаалыгар сыһыаннаан туруорустулар.

Олохтоохтор тыа хаһаайыстыбатыгар сыһыаннаан сүөһү төбөтүгэр түһэр харчы эрдэ суол сабыллыан иннинэ түһэрэ буоллар, от үлэтин иннинэ от тэрилин атылаһарга көмө буолуо этэ диэн этии киллэрдилэр.

Нурба оройуонугар гаастааһын, сири онорууга: талаҕы, дулҕаны астарыы, өртөөһүн, хоруулары ыраастааһын үлэтин сөргүтэргэ, оттуур хотуһалары ууттан босхолуур үлэлэри ытарга, тыа сиригэр оттуур хотуһалаах эрэ буоллаахха, сүөһү, сылгы иитиитэ баар буоларын эттилэр. Навесной тэрил ыларга көмө баарын-суоһун туоһуластылар.

Ааспыт сылга Хорула үс кооператива кыттыһан бэйэлэрин күүстэринэн титиик туттубуттарыгар толуйуу көрүллэрин-суоһун ыйыталыстылар.

ОДьКХ котельнайын кыамтатын үрдэтэн, биитэр саҥа котельнай тутан чугастаабы ыаллары киинтэн итиитигэ холбуурга этии кирирдэ.

Федеральнай бырагырааманан Хорула оскуолатыгар хаһан өрөмүөн барыабын, оҕо уһууааныгар оҕо ахсаана элбээбитинэн уһууаанын дьиэтэ кыараан эбии самалык тутуу ытарга көмөлөһөлөрүгэр, 2013 сыллаахха тутуллубут баһаарынай чаас дьиэтэ саахалланар туруктаабынан саҥа дьиэ тутулларыгар туруорустулар.

Үөрэбириигэ сыһыаннаан аныгы көлүөнэ ыччаты патриотическай тыынга итиитигэ урукку НВП урогун сөргүтэргэ, оҕо сайынгы сынньаланар харчы тийбэт буолан, сайынгы үлэҕэ 13 эрэ бырыһан оҕо үлэнэн хабылларынан өрөспүүбүлүкэ эбии үп көрөн оҕолору 50% үлэнэн хабарга этии быһытынан киллэрдилэр.

Хорулаҕа ытыллыбыт отчуотка 72 киһи кытынна, былаас отчуотун биһирээтилэр. **Антонина Семенова**

СР ситэриилээх былааһын отчуота

Аканаҕа

СВО кыттыылаахтарын дьээлэрин киинтэн иттиигэ холбонууга туох көмө көрүллэрин, Чкаловка саха сүөһүтүгэр иккис хотон тутуутун, сылгыны үөскэтиигэ кэпэрэтиип тэрийиигэ, МТЗ тыраахтырга лизинг, «Дьээ кэргэн фермерэ» агростартапка сыһыаннаан боппуурос биэрдилэр. Үлэ ыстааһын төнүннэриигэ боппуурос кирирдэ.

110-наах үрдүк күүрүүлээх уот кэлиитин, уот мөлтөбүн, баҕаналар, уот линията эргэритин, аныгы интеллектуальнай счеччик үлэлээбэтин эттилэр. Интернет тарыыба үрдүгүн, сыанатыгар сөбө суох хаачыстыбалаабын ыйдылар. Гаастааһын боппууруон таарыйдылар.

Аптека тыа сиригэр үлэлээбэтин, Аканаҕа бэкээринэ сабыллыбытынан, килиэби күнүн айы Нурбаттан таһалларынан маҕаһын туруорустулар.

Былаас отчуотугар 63 киһи кыттыыны ылла.

Антонина Семенова.

Дьиикимдэбэ

СӨ ситэриилээх былааһын отчуотугар 45 киһи сырытта. Тыа хаһаайыстыбатын эйгэтигэр үүт харчытын, агростартапка, граннарга кыттааһын боппууруостарын көтөхтүлэр. Кэнники 10 сылга нэһилиэккэ 400 тахса төбө сүөһү баарын үрдүнэн граннарга кыттааһын суобун, манна тыа хаһаайыстыбатын департаменын кытары үлэлэһиэххэ наадатын бэлиэтээтилэр.

СВО кыттыылаахтарын дьээ кэргэттэригэр гаас киллэрээһинигэр көмө баар эбит, манна Нурба улууһугар туох көмө баарын ыйталлар. Улууска гаас суоһунан сибээстээн, киин иттигэр ситимгэ холбонон олоһор дьээ коммунальнай төлөбүрүгэр чэпчэтии баар диэн эттилэр.

Мань таһынан инклюзивнай үөрэхтээһин, суол оноруутун, аптека үлэтин, уот мөлтөбүнэн эбии трансформатор туруорааһынын, ФАП тутуутун боппууруостарын көтөхтүлэр.

Дьиикимдэлэр отчуоту бары биһирииллэрин биллэрдилэр.

Лена Петрова

Сыл сангатыттан СВО фондатыгар 1824255 солк. кирирдэ

СВО фондатыгар сыл сангатыттан 1824255 солк. кирирдэ. Ол иһигэр эрдэ кирибит үпкэ эбии, Таркаайы, Хорула, Дьаархан, Хаҕалас, Акана, Малдьаҕар, Марха уонна Октябрьскай нэһилиэктерин дьаһалталара – 100-түү тыһ. солк., Нурбатааһы лесничество – 10500 солк., улуустааһы үп управлениета - 50424 солк. уонна Үлэлээх буолуу киинэ – 2500 солк. киллэрдилэр.

Быстах мобилизацияҕа улуустааһы суһал ыстаап быһаарытынан СВО кыттылаахтарыгар уонна кинилэр дьээ кэргэттэригэр көмөбө 371750 солк. ытылына.

Геннадий АНТОНОВ.

Өгөлдөбө

Олохтоохтору каадыр боппуруоһа долгутар. Оскуолаҕа суола-иһэ суох буолан учууталлар кэлиилэрэ мөлтөх. Үөрэх эйгэтигэр хаачыстыба боппуруоһун, оскуола тымныгытын кыһалҕатын көтөхтүлэр. Каадыр тийбэтинэн сибээстээн үөрэхтэрин бүтэрбит эдэр исписэлиистэри анааһын быһытынан ытарга республика таһымнаах программа наада дириллэр.

Патриотизм өттүгэр элбэх этии кирирдэ. Нурбаҕа аты-эргээн кииннэрин сахалы ааттыырга, көрдөрөр-иһитиннэрэр ситимнэргэ аһара тылы сахатыппакка суруйалларыгар эттилэр.

Мань таһынан үлэни тэрийи боппуруоһугар тохтоотулар. Холобура, куоракка көрдөрө тийдэххэ босхо көрдөрөгө элбэх бириэмэ барар, төлөбүрдээх өнгө буоллаһына биир күнүнэн оноруллара бэрээдэктэнэрэ буоллар диэн эттилэр.

Итини тэнгэ балыһа тутуутун, балбаах сокуонун, төбө харчытын туһунан ыйытылар кириэн хоруйданылар.

Лена Петрова

В Нюрбинском районе завершился отчет органов исполнительной власти РС (Я) за 2023 г.

21 февраля в Нюрбе завершился отчет органов исполнительной власти РС (Я) за прошлый год. В течение 3 дней рабочая группа правительства республики посетила все муниципальные образования района. Активность жителей в отчетах можно расценить как высокую, всего на отчетных собраниях приняли участие 1486 чел.

Придало значимый вес и то обстоятельство, что представительную делегацию правительства возглавил заместитель председателя правительства РС (Я) Георгий Степанов, который курирует в республике блок социальных вопросов и имеет прямое отношение к нашему району: ряд лет возглавлял пенсионное управление Нюрбинского района и является пред-

седателем республиканской организационной комиссии по подготовке и проведению 200-летия со дня образования Мархинского (Нюрбинского) улуса.

Жителей сел в первую очередь волнуют вопросы надежного снабжения электроэнергией, в частности строительства ВЛ-110кВ «Сунтар-Нюрба» и ремонта высоковольтных воздушных линий, газификации, подключения к электро- и централизованному отоплению, ремонта межмуниципальных автодорог, строительства мостового перехода через речку Коночан и реку Вилюй, высокие тарифы за услуги связи и электроэнергию, строительства ряда объектов социальной сферы в Нюрбе и наслегах, также вопросы сельского хозяйства, мелиорации и т.д.

Заключительный отчет рабочей группы Правительства длился более 2 часов. Жители города активно высказались по

проблемным вопросам. Были затронуты вопросы реконструкции взлетно-посадочной полосы аэропорта, необходимости более действенных механизмов для поддержки сельхозтоваропроизводителей, повышения цен на товары повседневного спроса, лечения больных онкологией, повышения зарплат работников школ и детсадов, строительства жилого дома для специалистов, второй очереди производственного цеха Нюрбинской птицефабрики, выделения дополнительного финансирования детских лагерей отдыха в летний период и т.д.

Во всех муниципальных образованиях и городе Нюрба жители одобрили отчет о деятельности органов исполнительной власти республики за прошлый год.

Геннадий Антонов

Таркаайылар былаас отчуотугар көхтөөхтүк кытыннылар

Таркаайы нэһилиэгэр СӨ ситэриилээх былаас отчуотугар 107 киһи кытынна, тус сыаллаах приемна 3 киһи суруттарда. Олохтоохтор чуолаан Марха орто оскуолатыгар түмэл статунун инээрэ быһааралларыгар туруорустулар.

Экология боппуруоһугар «Кратон-3» сир аннынааһы дэлби тэптэрийи саахала тахсыбыт сиригэр туох үлэлэр баралларын, Нурба оройуонугар экология тэрилтэтигэр дозиметрис штата көрүллүн наадатын туһунан туруорустулар. Үөрэһиригэр сыһыаннаан оскуолаҕа физика предметигэр аһыах чаас көрүллэрин туһунан эттилэр.

Быраас идэтигэр үөрэнэргэ улууска төһө тус сыаллаах миэстэ көрүллэрин ыйыттылар. Чонноонго, Өтөөкүгэ шлюз регулятордар тутууларыгар сыһыаннаан боппуурос бэрилиннэ. Олохтоохтор Марха балыһатыгар куйка-миэстэни элбэтиигэ, тыа сиригэр аптека, саҕа балыһа тутуутугар сыһыаннаах боппууруостары биэрдилэр.

Тыһын суолталаах бородуукталарга, табаардарга сыана үрдүгүнэн сибээстээн, бэйэ бородууксуйатын онорон таһаарааччылары өйүүргэ, уматык сыаната үрдүгүнэн альтернативнай уматыгы үөрэтэллэригэр этии быһытынан киллэрдилэр. Өр күүтүүлээх гаас боппуруоһугар сыһыаннаан ыйыттылар.

Тыа сиригэр саҕа модульнай котельнай тутан, олоһор дьээлэргэ толору хаачыстыбаны киллэрдэххэ, тыа сиригэр сайды барыа, ыччаты тыа сиригэр олохсутаарга анаан, фермаларга аныгы типтээх хотонор тутуллаллара буоллар, ыччат тыа сиригэр тохтоо, олохсуйуо этэ диэн кэпсэтиигэ эттилэр.

Таркаайылар ситэриилээх былаас отчуотун биһирииллэрин биллэрдилэр.

Антонина Семенова

Үөдэйгэ

Нэһилиэк сотовой вышка турарыгар күрэххэ кыайыттары туһунан этэн туран, оптоволокну хаһан кириэрин, тыал тустэ да сибээс араһарынан суһаллык бу боппуруоһу быһаараллары туһунан олохтоохтортон этии кирирдэ.

Хас нэһилиэк ахсын, туруорсар боппуруостарынан аптека, тыһын суолталаах эмтэр нэһилиэккэ суохтары, тийбэтин туһунан этэллэр. Үөдэй нэһилиэгэ эмиэ бу боппуруоһу туруоруоста.

Тыа хаһаайыстыбатыгар сыһыаннаан «Туймаада лизинг» т/х атыылыыр тизхиникэлэрэ сыаната үрдүгүн, тыа дьоно кыайан ылар кыахтара суоһунан, тизхиникэ сыанатын удамыр буоларын туһугар бүүдүүтүнэн сүрүннүүргэ эттилэр.

Пенсия ылааччылар ыарахаттары көрсөллөрүн, почтальон ый айы кэлэн пенсия тунгэптэтин туһунан иһитиннэри онордулар.

Саҕа оскуола-саадка эбии үлэһиттэри көрөргө үбүлээһин боппуруоһун туруорустулар.

Суол боппуруоһугар айан суолунан айанныыр тизхиникэлээхтэр трассаҕа сылгыны тунгэри көтөөһүннэрэ таһарынан сибээстээн, трасса кытытыгар баар нэһилиэктергэ хааччахтааһын камератын, суол бэлиэлэрин туруораллара буоллар диэн туруорустулар.

Антонина Семенова

Нэдиэлэ сонуннара

Олобу-дьаһаҕы хааччыы

22.02.24 с. түүн Накыын-на «Ботубуйа» карьерга 7х3,5 м иэннэх баанньык дьэитэ умайда. Бу сылга киирэн баран улууска номнуо 7 баһаар буолла, бу былырынынгы туһааннаах кэмнээбэр 3-нэн элбэх. Баһаары утары сулуоспа дьону уоттан сэрэхтээх буолуу быраабылаларын тутуһарга, сэрэхтээх буоларга ынгырар.

Ааспыт нэдиэлэҕэ полиция-ҕа 50 сайабыланы уонна иһитиннэри киирдэ. Араас эчэйиилэри ылан балыһа-ҕа 13 киһи көрдөрүннэ. Административнай буруй – 8, буруй оноруутун сибикитин булуу туһунан араапар – 8, буруй онго-һуллуутун туһунан атын улуустартан кэлбит матырыйаал – 5, киһини этин-сиинин эчэтии – 2, криминала суох 3 киһи өлүгэ булулунна. 80 боротокуол толорулунна, ГАИ отделынан – 81 боротокуол. Ыстаарааптыыр стоянкаҕа 4 массыына туруорулунна, правата суох – 4 киһи, итирик туруктаах 2 суоппар тулуунулар.

Ааспыт бырааһынныктар ыарахан содуллаах буоллулар, 3 киһи олоҕо быһынна, ол иһигэр 2 киһи арыгы иһэн баран ыарахан туруктаах балыһаҕа кирибиттэригэр 1-рэ өллө.

«Куттала суох муус» аахсыйа ыгтылла турар, СӨ Быһыһыр сулуоспатын Ньурбатааҕы этэрэтин байыастара оскуолаларга бэсиздэлэри ытталлар.

Билигин Кировтааҕы чох разреһыттан чоҕу таһы улэтин үгэнэ, үлэ 2 симиэнэнэн барар. Чох улуус иһигэр эрэ буолбакка, ыаллыы Үөһэ Бүлүү улуугу эмиэ таһыллар. Аныгыскы нэдиэлэттэн ОДьКХ ГУП Ньурбатааҕы филиала хочоулунайдарын Киров чоҕунан оттохтаах.

26.02.2024 с. салайааччылар планеркаларыгар Ньурбатааҕы РЭС салайааччыта Александр Егоров иһитиннэрибинэн, кулун тутар 25-29 кк. ВЛ-110 кВ хапытаалынай өрөмүөнэ барарынан сибээстээн, сарсыарда

9 чаастан кизэһэ 8 ч. диэри уоту араарар буолуохтара. Итини сэргэ атын үрдүк күүрүүлээх уот линияларыгар эмиэ өрөмүөн кэмигэр уокка хааччахтааһыннар олохтоноохтара. Ньурба к. уот араас кэмигэр дизельнэй ыстаансыйаны үлэлэтэн уоту графигынан биэриэхтэрэ.

Тэрээһиннэр

13-14.02.2024 с. Дьокуускайга өрөспүүбүлүкэтээҕи «Муус Устар» ыччат бэстибээлин финальнай чааһыгар улууспут ыччатын хамаандата уопсай түмүккэ 3-с миэстэҕэ табыста.

18.02.2024 с. Ньурба к. Вертолетка микро-оройуонугар суукаҕа 1200 кубометр ууну сир анныттан хостоон ыраастыыр ыстаансыйа бастакы сыбаайатын түһэри үөрүүлээх сизэртуома ыгтылынна.

19-21.02.2024 с. улууспутугар өрөспүүбүлүкэ ситэриилээх былааһын ааспыт сыллааҕы үлэтин отчуота ыгтыллан түмүктэннэ. СӨ Бырабыыталыстыбатын Бэрэссэдээтэлин солбуйааччыта Георгий Степанов салайааччылаах оробуочай бөлөх кэлэн үлэлэтэ.

22.02.2024 с. Марха (Ньурба) улууһа тэриллибитэ 200 сылын тэрийэн ытар өрөспүүбүлүкэтээҕи хамыһыһа сүбэ мунньаҕа, улууспут үбүлүйдээх 200 сылыгар аналлаах үбүлүйдээх сыл үөрүүлээхтик аһыллыта, 10/25 миэстэлээх Үөдэй оскуола-саадын дьэитэ үлэҕэ кириитэ буоллулар.

Спорт

Нэдиэлэ устата элбэх күрэхтэһии буолла. Сунтаар Элгээитигэр СӨ бочуоттаах маастара В.М.Николаев-Хотой Бииктэр бириһигэр 25-с өрөспүүбүлүкэтээҕи турнирга улуустан 25 спортсмен кыттан, 15 кыһыл уонна үрүн көмүс, боруонса мэтээллэри аҕаллылар. Бүлүү улуустарыгар XII Спартакиадаҕа улууспут истибэттэрин хамаандата кыайылыах табыста.

Николай Обоев «Чөмпүйүөн кубога-2024» күрэххэ хапсаҕайга бастаата, атах оонньуулары-

гар 2-с миэстэлэннэ.

22-24.02.2024 с. Ньурбаҕа дьахталларга волейболга 2-с лигаҕа СӨ чөмпүйүөнэтигэр улууспут хамаандата 8 хамаандаттан кыайылыах табыста уонна 1-кы лигаҕа киирдэ.

Родион Хатылыков Читаҕа боксаҕа норуоттар икки ардыларынааҕы спорт маастара Александр Бахтин бириһигэр Бүтүн Араассыйатааҕы турнирга боруонса призер буолла.

Антоновка кулубугар нэһилиэк бочуоттаах олохтооҕо, дуобакка спорт маастарыгар кандидат, самодеятельнай композитор, мелодист Н.Н.Сеялов аатыгар эрэгийиэн таһымнаах «Садуоба» күрэхтэһии ыгтылынна.

Бүлүү к. Сэбиэскэй Сойуус Геройдара Н.А.Кондаков, А.А.Мионов, Н.С.Степанов бириистэригэр өрөспүүбүлүкэтээҕи буулдьанан ытыы күрэхтэһүү улууспуттан 3 киһи призер буолла, хамаанданан ытыыга Белка ВП п көрүнгэ 2-с миэстэлэннилэр.

Үөһэ Бүлүүгэ В.И.Степанов-Буучугурас бириһигэр хапсаҕайга өрөспүүбүлүкэ турнирыгар уолаттарга Алексей Петров (55 кг) - 2, Михаил Николаев (70 кг үөһэ) – 1, эр дьонго 95 кг үөһэ ыйааһынна Тимур Васильев - 3, бэтэрээннэргэ 70 кг ыйааһынна Петр Осипов 2-с миэстэҕэ табыстылар.

Үөрэх эйгэтэ

28-29.02.2024 с. үөрэх тэрилтэлэригэр улуустааҕы үөрэх үлэһиттэрин олунньутааҕы сүбэ мунньахтарын түмүктүүр чаастара буолаллар, куораттан исписэлиистэр кыттылыах идэни үрдэтинии куурустара ыгтыллыахтара. ЕГЭ-ҕэ уонна ОГЭ-ҕэ дьарыктыыр тургутар экссэмэннэр буолаллар.

Култуура эйгэтэ

Бу нэдиэлэҕэ Дьокуускайга улууспут тэриллибитэ 200 сылыгар аналлаах тэрээһиннэр саҕаланаллар. Култуура үлэһиттэрэ бэнидиэнниккэ 2 оптуобуһунан уонна УАЗ массыынанан

айаннаатылар. П.А.Ойуунускай аатынан Саха академическай тыйаатырыгар, А.С.Пушкин аатынан Национальнай библиотэтигэр у.д.а. араас тэрээһиннэр былаанналар. Биир бэлиэ түгэнинэн «Оҕо Дьулаах бухатыыр» олонхо испэктээгин Дьокуускайга премьерата буолар.

Ыччат бэлиитикэтэ

Улуустааҕы проектной отдел уонна улуустааҕы киин библиотэтигэ үлэһиттэрэ Чурапчыга баран үөрээн кэллилэр.

РФ Бэрэсидьиэнин култуураҕа фондатын граныгар 18 сайаапка ыгтылынна.

15.03.24 с. диэри РФ Бэрэсидьиэнин фондатын грантовай куонкуруһа ыгтыллар, онно НКО-лар эрэ кытталлар.

29.02.2024 с. Ньурбаҕа «Гражданскай өрөбүллэр» тэрээһин буолар, СӨ Ыччат дьалыатыгар министиэристибэттэн кэлэн 4 араас хайысханан үлэлиэхтэрэ.

Тыа хаһаайыстыбата

Ааспыт нэдиэлэҕэ «Ньурба-Агро МТС» ААУо дириэктэрдэрин Сэбиэти мунньаҕа буолан ааста. Хаһаайыстыба сүөһүтэ барыта быһыл саҕардылларынан сибээстээн, тарбыахтары босхо нэһилиэнньэҕэ түнгүтэр туһунан быһаарыы ылылынна. Сүннүүнэн СВО кыттылаахтарын дьэ кэргэттэригэр биэриэхтэрэ.

Маалыкай түбэтигэр мэнээктэбит, сылгылары тардыбыт ардай аһылаахтартан 2 бөрө бултанна.

Бу нэдиэлэтээҕи былаан

26.02.2024 с. – ВКС эрэсиинэн Мирнэй-Ньурба ГОКтын күннэҕи олоххо туттубут ыраастаммыт уутун мунньар гидротехническэй тутууну суох гыныныны быһаарыы боппуруостарынан аһаҕас истиилэр; «Саха сиригэр НКО-та-бииргэ иннибит диэки» уопастыбаннай десаны тэрийэн ытар хамыһыһа сүбэ мунньаҕа; Антоновкатааҕы норуот айымньытын дьэитин атыгылаһан ылыы

уонна тутуу боппуруостарынан оробуочай сүбэ мунньах.

27.02.2024 с. - Өгөлдүөҕө култуурунай десант; Дьаархан-на улуус эр дьонун-педагогтарын форума, К.Д.Уткин аатынан Норуоттар доҕордоһууларын түмэлигэр улууспут тэриллибитэ 200 сылыгар аналлаах Бордон нэһилиэгин быыстапкатын аһыллыта; улуустааҕы көңүл тустуу Федерациятын Кубога 2009-2010 сс., 2011-2013 сс. т. уолаттарга турнир үөрүүлээхтик аһыллыта; «Саха КВН» улуустааҕы куонкурус; информатикаҕа, биологияҕа тургутар ЕГЭ; «Байар» кэпэрэтиип тыа сиригэр кэлим сайдыытыгар кэммиэрчэскэй этиитинэн 5 нэһилиэк баһылыктарын кытта сүбэ мунньах; «Мүчүк-2024» театральнай кэлэктииптэр улуустааҕы куонкурустара.

28.02.2024 с. – Хорулаҕа култуурунай десант; улуус Сүбэтин сиссийэтэ; уопастыбаннай кэтээн көрөөччүлэргэ аналлаах сэминээр; Марха куустатын нэһилиэктеригэр ГТО күрэхтэһиитэ; К.Д.Уткин аатынан түмэлигэр академик В.В.Семенов 80 сааһыгар аналлаах быыстапка аһыллыта.

29.02.2024 с. - «Саха сиригэр НКО-та - бииргэ иннибит диэки!» уопастыбаннай десант; Ньурба куоракка «Смайлик» киоск-тохтобул уонна контент-студия аһыллыылара; Мирнэйдээҕи политехническэй институт дэлэгэссийэтин кытта көрсүһүү; КДН мунньаҕа.

01.03.2024 с. – Ил Түмэн 30 сыла; Маалыкайга спорт бэтэрээнэ Н.Е.Яковлев бириһигэр уолаттарга көңүл тустууга аһаҕас турнир; Хатыыга көһө сылдьар ФЛГ үлэтэ.

02.03.2024 с. – Маалыкайга көһө сылдьар ФЛГ үлэтэ; Дьокуускайга П.А.Ойуунускай аатынан Саха академическай тыйаатырга «Оҕо Дьулаах бухатыыр» музыкальнай драма-олонхону көрдөрүү.

Улуус дьаһалтатын прессулуоспата.

Патриоту иитии

1943 сыл олунньу 23 күнэ сахаларга Аҕа дойдуну көмүскүүр хаан тохтуулаах сэрии биир өйдөбүннүк күнүн быһыытынан үйэ тухары хаалыаҕа. Бу күннэргэ Новгород уобалаһыгар ити бэлиэ даатанан Ньурбаттан Түмүк нэһилиэгин олохтооҕо,

сэрии туһунан эдэр көлүөнэҕэ тиэрдэргэ үлэлэһэр, кыраайы үөрэтээччи, чинчийээччи Ксенофонт Васильевич Васильев уонна анал байыаннай дьайыы саҕаланнаҕыттан үлэлиир "Көмүскэл" иис сыаҕын салайааччыта Галина Федорова дэлэгээт

ИЛЬМЕНЬ КҮӨЛГЭ кыргыһыы 80 сыла

быһыытынан тийэн тэрээһиннэргэ кыттыыны ыллылар.

Галина Дмитриевна Старай Руссаттан сонунун үлэһиннэ: - "Арыллы" түмсүү тикпит 4 үлэтин, Старай Русса 80 сылыгар анаан 3D форматтаах анал дьайыыга аналлаах паннолары илдэ баран быыстапка тэрийэн олохтоохторго билиһиннэрдит.

Старай Русса олохтоохтору быыстапканы, ордук Улуу Кыайыы 75 сылыгар анаан "Арыллы" түмсүү тикпит сэрии кэмнээҕини көрдөрөр паннобутун сэргэтиллэр. Маны таһынан кыргыһыыга барбыт чугас аймахтарыгар анаан Наталья Федотовна Трофимова

тикпит паннобутун, Ньурба куоратыгар "Кыталык" култуура дьыбарыаһын иһинэн үлэлиир "Дьобур" түмсүү салайааччыта Фёкла Ивановна Иванова "Дьыл кэмнэрэ" үлэлэрин сэнээрэ көрдүлэр, өгө дьүөрэлэһиитэ табыллан тигиллибитин бэлиэтээн эттилэр.

Санкт-Петербурдааҕы Саха сиригэр бастайааннай бэрэстэбиитэлиститэтин үлэһитэ, биир дойдулаахпыт, Маартан төрүттээх Петров Евгений Михайлович көмөтүнэн Санкт-Петербурга госпитальга эмтэнэ сытар бааһырыбыт анал дьайыы кыттылааһын көрүстүм, Ньурба улуунун дьаһалтата уонна "Көмүскэл" иис сыаҕа бэлэмнээбит

бородуукталарбытын туттардыбыт. Санкт-Петербурга госпитальга саха кыргытара бааһырыбыттарга көмө онороллор эбит, Маалыкайтан төрүттээх биир дойдулаахпыттын Иринаны кытары билистим. Госпиталь үлэһиттэрэ кэлэр өттүгэр бородуукталары анал иһиккэ угаттаан ытарбытыгар сүбэлээтилэр.

Бу сырыыга биигини өйөөбүт Дьокуускай куоракка Ньурба оройуонун бэрэстэбиитэлиститэтин салайааччытыгар Проконий Чымыровка, Ньурба улуунун баһылыгар Алексей Михайлович Иннокентьевка, куорат баһылыгар Геннадий Васильевич Игнатьевка, улуус Сүбэтин бэрэссэдээтэлигэр Нюргуяна Михайловна Михайловаҕа махталбытын биллэрэбит".

Антонина СЕМЕНОВА

Патриот-2024

С 9-10 февраля в Нюрбинском техническом лицее прошли III Республиканские военно-спортивные игры «Патриот», посвящённые 30-летию Нюрбинского технического лицея им. Александра Николаевича Чусовского.

В течение 2 дней соревнований участие приняли 7 команд:

1. ВПК «Молот» Амгинской средней школы №2 им.В.В.Расторгуева Амгинского улуса,
2. ВПК «Десантник» Дюллюкюнской средней школы Верхневиллюйского улуса,
3. ВПК «Юные патриоты» Виллюйской средней школы №3 им.Н.С. Степанова Виллюйского улуса.
4. ВПК «Сокол» Кировской средней школы Горного улуса.
5. ВПК «Белый медведь» Аканинской средней школы им. П.С.Егорова Нюрбинского улуса.
6. ВПК «Искра» Нюрбинского технического лицея имени Александра Николаевича Чусовского Нюрбинского улуса.
7. ВПК «Беркут» Чурапчинской средней школы им. С.А. Новгородова Чурапчинского улуса, руководитель Дмитрий Петрович.
8. Военно-патриотические игры состояли из следующих этапов: «Викторина» по истории ВОВ, Конкурс-смотр песни и строя «Статен в строю, силен в бою», «Пулевая стрельба», «Неполная разборка и сборка АК-74», «Снаряжение магазина патронами», «Военизированная эстафета», «Общефизическая подготовка», «Гонки ГТО».

Жюри конкурса возглавили преподаватели ГБОУ РС(Я) «Якутская кадетская школа-интернат» Федор Игоревич Соловьев, старший лейтенант кадетского корпуса, главный судья соревнований, Роман Александрович Попов, главный

ПАТРИОТАМИ НЕ РОЖДАЮТСЯ, ИМИ СТАНОВЯТСЯ!

В республиканской военно-спортивной игре приняли участие 7 ВПК из районов

секретарь соревнований, старший лейтенант кадетского корпуса. Судейская коллегия: Павлова Н.Н., Степанова К. Я., Ноговицына П.И., Алексеев А.А., Семенов Р.П. - учителя физической культуры и Об и ЗР.

Первый день начался с посещения Музея Дружбы народов им К. Д. Уткина, затем состоялся конкурс «Смотр песни и строя», где участники продемонстрировали свои навыки и опыт. После прошла викторина на знание военно-патриотической тематики.

К концу дня состоялось торжественное награждение по итогам первого дня соревнований.

В течение вечера прошли дружеские встречи и обмен опытом, а также круглый стол с участием руководителей и судей мероприятия. В завершение первого дня участники провели ночёвку в

школе, укрепляя дружбу и сплочённость команды.

На второй день прошли мероприятия, связанные с военной подготовкой. Участники соревновались в пулевой стрельбе, демонстрировали свои навыки неполной разборки и сборки АК-74. Также они успешно снаряжали магазины патронами и проходили военизированную эстафету. В рамках игры проводились соревнования по общефизической подготовке и гонки по ГТО.

Завершающим событием стало торжественное закрытие, во время которого были объявлены и награждены победители игры.

Эта игра позволила учащимся развить навыки военно-патриотической подготовки, укрепить дружбу, а также получить ценный опыт и знания.

По результатам соревнований:

3 место заняла ВПК «Беркут» Чурап-

чинской средней школы им. С.А. Новгородова Чурапчинского улуса;

2 место - ВПК «Молот» Амгинской средней школы №2 им.В.В.Расторгуева Амгинского улуса;

1 место - ВПК «Искра» Нюрбинского технического лицея имени Александра Николаевича Чусовского Нюрбинского улуса.

Нюрбинский технический лицей благодарит спонсоров за предоставление призов для награждения команд: Ярослава Юрьевича Федорова (ИП Федоров Я.Ю. - м-н «Сити строй»), Наталью Никифоровну Михайлову (ИП Михайлова Н.Н - м-н «Сата»), Анну Осиповну Дыдырысову (ИП Дыдырысова А.О. - м-н «Алаас»), Анжелу Егоровну Никифорову (ИП Никифорова А.Е. - м-н «Ника»), Александра Семеновича Попова (ИП Попов А.С. - м-н «Мебель +»), Дмитрия Даниловича Григорьева (ИП Григорьев Д.Д. - м-н «Вольт»).

Огромную благодарность приносим Управлению образования Нюрбинского района, начальнику Фёдору Фёдоровичу Ушканову и Захаровой Александре Николаевне, социальному координатору филиала государственного фонда «Защитники Отечества РС(Я)».

**Медиацентр «Объектив»
Нюрбинского технического лицея**

Полный текст читайте на нашем сайте

Тэрээһин

Ханнык баҕарар омук уол оҕоҕо, эр киһиэхэ улахан суолта биэрэр. Омук быһыытынан сайдыы суолун-иһин эр киһи тобулар, бэйэни салайыны-дыһаныны кини иилиир-сабалыыр дириллэрэ биһиги өбүгэлэрбит. Ол сабааттан уол оҕо атаҕар туруоһуттан кырдыар сааһыгар үктэниэр диэри араас тургутуулары ааһара.

Номнуо онус сылын үгэс быһыытынан оройуоннаабы "Үрүн Уолан" күрэҕи Нюрбатаабы араас хайысхалаах гимназия тэрийэн ыытар. Быйылгы тэрээһингэ 15 уолан күүс былдыһа, күөн көрсө кэлбиттэрэ.

1. Иванов Роман, 11 кылаас МБОУ «Нюрба техническэй лицей»;
2. Семенов Андрей, 11 кылаас МБОУ «Нюрба техническэй лицей»;
3. Архипов Алексей, 11 кылаас МБОУ «Нюрба техническэй лицей»;

Өбүгэлэрбит угэстэринэн

Оскуола оҕолоругар "Үрүн Уолан күрэх"

4. Захаров Радомир, 10 кылаас МБОУ «Нюрба техническэй лицей»;
5. Петров Арылхан, 10 кылаас МБОУ «Күндээдэ орто оскуолата»;
6. Кондратьев Эльдар, 8 кылаас МБОУ «Күндээдэ орто оскуолата»;
7. Харов Сергей, 10 кылаас МБОУ «Сүлэ орто оскуолата»;
8. Саввинов Саян, 7 кылаас МБОУ «Нюрбачаан орто оскуолата»;
9. Семенов Саян, 10 кылаас МБОУ «Нюрба араас хайысхалаах гимназията»;
10. Яковлев Айгылаан, 10 кылаас МБОУ «Нюрба араас хайысхалаах гимназията»;
11. Яковлев Дьулусхан, 10 кылаас МБОУ «Нюрба араас хайысхалаах гимназията»;
12. Егоров Уйусхан, 10 кылаас МБОУ «Антоновка орто оскуолата»;

13. Столяров Дамир, 10 кылаас МБОУ «Антоновка орто оскуолата»;
  14. Григорьев Марк, 10 кылаас МБОУ «Нюрба№2 орто оскуолата»;
  15. Охлопков Алексей, 9 кылаас МБОУ «Маар орто оскуолата».
- Саха омугун сизеринэн тэрээһини Нюрбатаабы көһө сылдьар тыйаатыр Саха Өрөспүүбүлүкэтин норуодунай артыһа Борис Иванович Борисов аал уоту аһатан, алгыс тылын этэн арыйда.
- Бастакы түһүмэҕинэн "Бэйэни билиһиннэри", ол кэҥэ хойун аабы, үһүс түһүмэҕинэн спорт өттүгэр тургутук толоруу уонна талааннары көрүү буолла. Элбэх ырыа ылланна, үгүкү арааһын, илии талаанын көрдүбүт. Гимназия үөрэнээччитэ Яковлев Айгылаан фокус көрдөрөн көрөөч-

чүлэр биһирэбиллэрин ылыабын ылла.

Бу кэҥэ спорт саалатыгар Дыгын оонньууларыттан итэҕэһэ суох тыҥааһынаах кири-сиилэр буоллулар.

Өбүгэлэрбит сөбүлээн күрэхтэһэр оонньууларыттан кириэс тэби, тутум эргиир, наартаҥны үрдүнэн ыстаныы, халбас харата, кэтэх тардыһыта, үстэ куобахтаан ыстаныы, ох саанан сыал ытыы көрүҥнэригэр кытаанах кирисии буолла. Уолаттар бары да бэйэ-бэйэлэриттэн итэҕэһэ суохтарын илэ көрдөрдүлэр.

Ол да буоллар ханнык баҕарар күрэхтэһии ордуктан-ордуктары быһаарар. Күрэх түмүгүнэн 1 миэстэни Антоновка оскуолатын 10 кылааһын үөрэнээччитэ Столяров Дамир ылла, 2 миэстэҕэ лицей 11 кылааһын үөрэнээччитэ Архипов Алексей тигистэ, 3 миэстэ- Иванов

Роман, лицей 11 кылааһын үөрэнээччитэ.

Анал бириистэр: "Нюрба оройуона" МО бэлэҕэ Андреев Айысханна, Антоновка;

"Нюрба куорат" МТ бэлэҕэ Яковлев Айгылаанна, гимназия;

Үөрэх управлениетын бэлэҕэ Григорьев Марка, №2 оскуола; Спорт оскуолатын бэлэҕэ Саввинов Саянна, Нюрбачаан оскуолатын үөрэнээччитигэр.

Көрөөччүлэр быйылгы "Үрүн Уолан" күрэх үрдүк таһымнаахтык, ордук тэрээһиннээхтик аасытын бэлиттэтилэр. Кыттааччылар таҥастара-саптара, тутта-хапта сылдыһалара киһи хараһын үөрдөр. Маньык чаһылхай ыччаттардаах саха норуота инники кэскиллээхпитин биһиргэттилэр!

Үгэскэ кубулуйбут күрэхпит инникитин даҕаны таһымы өссө үрдүү туарыгар күүс-көмө буоларга тэрилтэлэри ыҥырабыт.

Гимназия пресс-киинэ

Урбаан

Сага технологияны баһылыр урбаанньыт

дөстүм.

- Денис Аркадьевич, үлэн-хамнаһын туһунан аабааччыларга билиһинэр эрэ.

- Са -

каасчыт мэлдьи баар буолар, клиеннэр сакаастарыттан астыналлар. Онтон ордук үлэһит киһиэхэ туох наада буолуой. Үлэ элбэһинэн бириэмэ тийибэт. Матырыйаал сыаната күнтүүн үрдүү туарыттан киһи хараастар.

- **Итальянскэй технологиянан тигиигэ ханна үөрэммикинний?**

- Бэйэ дьыалатынан дьарыктанааччылары Нурба улуун дьаһалтата өйөөн, ааспыт сайын Москубага үөрэттэрэ ыппыта. А.Н.Косыгин аатынан университетка дизайн технологиятыгар үөрэммитим.

Бу сыл олунньу ыйыгар улуус дьаһалтата анал иистэнэр массына ылынарбар өйөбүл онордо.

- **Клиеннэр ордук хайдах атах таһаһын сакаастыылларый?**

- Билигин кыһын буолан, ордук унтуулары улларабын. Түгэнинэн туһунан улуус дьаһалтатыгар урбаан, эргизэн уонна олохтоох онгортон таһаары департаменыгар махталбын тизэрдэбин.

Антонина СЕМЕНОВА

Нурба оройуонун Киирэп нэһилиэгин олохтооҕо Денис Иванов 2022 сыл кулун тутарыгар улуустааҕы социальнай харалтаны кытары социальнай хантараак түһэрсэн, бэйэ дьыалатын тэринэн, «Бүргэс» атах таһаһын тигэр кыра сыах астан үлэтин саҕалаабыта. Быйыл үлэлээбитэ иккис сылыгар барда.

Денис Аркадьевич итальянскэй технологиянан атах таһаһын тигэрин туһунан соторутааҕыта ватсап ситимигэр тарҕаммыта.

Кини бастаан бэйэ дьыалатын астан үлэлирин саҕана хаһыакка суруйбут буоламмын, Денис Ивановтан кэккэ боппуруостарга эппизтииригэр көр-

Аҕа дойдуну көмүскээччи күнэ

Сүлэ нэһилиэгин эр хоһууна

Аҕа дойдуну көмүскээччилэр куннэринэн оскуола кэлэктиибэ, нэһилиэги кытта холбоһон бэрт сэргэх тэрээһин ытта. Бырааһынньыгы "Айылгы" үгүкү бөлөҕө кэрэ ункуунан арыйда. Икки хамаанданан уолаттарбыт "Уол оҕо-эр хоһуун" күөн күрэстэригэр оскуола үөрэнээччилэрэ уонна эдэр ыччаттар кытыннылар. Күрэхти салыан ытта Сүлэ орто оскуолатын физкультураҕа учуутала Петров Н. В. Саҕаланыаһыттан бүтүөр диэри уолаттарбыт олус көхтөөхтөрүн, сатабыллаахтарын, мындыр толкуйдаахтарын, ис кыахтара күүһүн астына көрдүбүт. Тэрээһини 9

кылаас үөрэнээччитэ Никифорова Дайаана иилээн-саҕалаан ыппыта өссө ордук тутсарда.

Дьүүлүүр сүбэҕэ оскуола кэлэктиибиттэн Гаврильев И. Д, түөлбэ салайааччыта Никифорова М. П түмүгү бу курдук таһаардылар: орто оскуола уолаттарын хамаандата кыайылаах тахсан көһөрүллэ сылдьар кубок, "Аврора" маҕаһынтан сертификат уонна анал бириистэри туттулар.

Ол кэннэ минньигэс бырааһынньыктааҕы торт, утах ирэ-хорокэпсэтии бу күнү түмүктээтэ. Ийэ дойдуну көмүскээччилэрбит, - биһиги уолаттарбыт тэринэн кэлэн кыттан, бэйэлэрин көрдөрөн кэскиллээх санаабыт өссө кэнээтэ. Маннык үтүө ыччаттардаах дьон инникигэ эрэлбит күүһүрдэ, кинилэргэ махтанабыт уонна бары үтөнү баҕарабыт.

Раиса Иванова

Култуура сонуннара

"Иһийбит иэйиини күөдүтэн"

Чаппанда нэһилиэгэр М.С. Семёнов аатынан "Дьобур" норуот айымньытын дьэитигэр Арасыйыаҕа - Дьэиэ кэргэн, СӨ - Оҕо саас, Нурбабыт оройуонугар - Олох-дьаһах эйгэтин тутсары, Марха улууна төрүттэммитэ 200 сылларыгар аналлаах "Иһийбит иэйиини күөдүтэн" Бүлүү бөлөх улуустарын ырыа-үгүкү, фольклор күрээ 10-с төгүлүн ытылынна. Ырыа-үгүкү, фольклор түһүлгэтигэр Сунтаартан, Үөһээ Бүлүүттэн Нурбаттан барыта 27 ансаамбыл, 200-н таһа киһи кытынна.

Бу күн Арасыйыаҕа дьэиэ кэргэн сылынан нэһилиэк баһылыга Бухолов К.Г. нэһилиэк олохтоохторун, өр кэмгэ бииргэ олохтоох дьэиэ кэргэттэри эвэрдэлээн махтал суруктары туттарда.

Күрэх элбэх оҕолоох дьэиэ кэргэн Надежда, Андрей Тихоновтар ырыаларынан арылынна.

Дьүүлүүр сүбэҕэ үлэлээтилэр: СӨ култууратын туйгуна, Нурба куорат оҕо искусство оскуолатын үгүкүгэ учуутала, "Сулусчаана" образцовай ансаамбыл салайааччыта Андреева Т.Ю., СӨ култууратын туйгуна, норуот ырыатын үйэтитээччи, анал бэлиэ хаһаайына, Нурба улуунун бочуоттаах үлэһитэ Трофимова Н.Ф., СӨ норуот үөрэбириитин туйгуна, Нурба оһуоһаһын «Дархан

этээччигэ», улууска ытыллыбыт "Далбар Хотун" кыайылааҕа Бухолова В.С., хаһаактар хуордарын солиһа Григорьев В.Е., СӨ култууратын туйгуна, хормейстер Наумова В.В.

Күрэх саастарынан араарыллан, бөлөхтөрүнэн ытылынна:

18-35 саастаахтарга 1-кы степеннээх лауреат - "Кытаһына" үгүкү бөлөҕө (сал. Петрова Т.А., Нам, Үөһээ Бүлүү); 2-с степеннээх лауреат - "Өркөн" вокальнай ансаамбыл (сал. Додохова М.А., Дьийикимдэ).

35-45 саастаахтарга 1-кы степеннээх лауреат - "Ситим" үгүкү бөлөҕө (сал. Петрова З.Т., Нурба куорат).

45-55 саастаахтарга 1-кы ст. лауреат - "Күбэйэ" үгүкү анс. (сал. Баянаев Н.В., Сунтаар); 2-с ст. лауреат - "Алгыс" вок. анс. (сал. Ларионова В.Л., Үөһээ Бүлүү, Хоро); 2 ст. лауреат - "Күбэйэ" анс. (сал. Баянаев Н.В., Сунтаар).

55 саастарыттан үөһэ 1 ст. лауреат - "Алгыма" үгүкү анс. (сал. Давыдова О.Д., Чаппанда); 2 ст. лауреат - "Саһарҕа" анс. (сал. Степанова О.С., Өгөлдө), «Айылгы» анс. (сал. Алексеева Т.Н., Сүлэ); 3-с ст. лауреат - «Хотууна» үгүкү анс. (сал. Алексеева О.В., Марха), «Сэгэйбэлэр» (сал. Алексеева О.В., Марха).

Күрэх түмүгүнэн маннык анал ааттар көрүнгэринэн олохтоннулар: "Бастын үгүкү

бөлөҕө" - "Ситим" (сал. Петрова З.Т., Нурба), "Бастын ырыа" бөлөҕө - "Ойдуо" (сал. Бурнашева Р.М., Үөһээ Бүлүү, Нам), "Бастын фольклор" бөлөҕө - "Айан" (сал. Захарова Е.В., Сунтаар, Элгээйи), "Кырдыары билимэт саас" - "Алгыма" үгүкү бөлөҕө (сал. Давыдова О.Д., Чаппанда), "Бастын салайааччы" - Бурнашева Розалина Михайловна (Үөһээ Бүлүү, Нам). Кыайылаах урдук аатын, Гран при хаһаайыннарынан буоллулар "Дорҕоон" вокальнай ырыа бөлөҕө (сал. Чоросов Э.Г., Үөһээ Бүлүү, Дүлүкү).

Елена Тимофеева (Чаппанда) суруктарынан, дипломнарынан, лауреаттар, анал ааты ылбыттар анал дипломнарынан, сыаналаах бириистэринэн, анал кубоктарынан наҕараадаланнылар. Сахабыт үгүкүгэ оһуокай этилиннэ. Көмөлөспүт дьоннорбут махтал суруктары туттулар...

Ыраактан-чугастан кэлэн бары кыттыыны ылбыт кыттааччыларбытыгар, салайааччыларга, дьүүлүүр сүбэҕэ, күрэх ытыллааһыныгар көмөлөспүт дьоннорбутугар, минньигэс астаах Татьяна Филипповаҕа, Зоя Петроваҕа, Валентина Ивановаҕа улахан диэн махталбытын тириэрдэбит. Баҕарабыт чэгиэн доруобуйаны, ситиһилэри, урдук чыпчааллары. **Е.С.ТИМОФЕЕВА, Чаппанда**

Култуура десана үлэтин саҕалаата

Нурба култуурата хаһан да олох бары эйгэтигэр туора турбат, олохтоохторго билиитин сатабылын, үөрүйэхтэрин үлэстэ сылдьар үтүө үгэстээх. Ол сиэринэн, бүгүн Маалыкай куустатын дьонугар култуура десана араас хайысхалаах үлэтин саҕалаата.

Нурбатааҕы К.Д. Уткин аатынан Довордоһуу түмэлин билим-чинчийэр салаа салайааччыта Б.Б. Борисов Марха (Нурба) улууна төрүттэммитэ 200 сылыгар аналлаах лекцияны аахта. Маны таһынан, аҕам саастаахтарга сахалыы клавиатураны холбон биэри, сандал сааспыт чугаһаабытынан үүнээйини олордүү, графическай уруһуй

тылыннылар. Маастар-кылаастары култууредепартаменын, оройуоннааҕы кииннэммит библиотека ситимин үлэһиттэрэ, култуура бэтэрээнэ Л.В. Катеринчук ыттылар.

Мантан салгы десант Марха уонна Хорула нэһилиэктэригэр тийэн сэргэх көрсүһүүлэри тэ-

рийиз. **Нурба оройуонун култуураҕа департаменын иһитиннэрэр салаата**

Маассабай спорт

Николай Сеялов байаантан ураты сөбүлүүр дьарыга САДУОБА этэ

Антоновка кулубугар баччаларга сылын аайы региональной таһымнаах "САДУОБА" күрэхэ ытыллар. Нэһилиэкпит бочуоттаах олохтооҕо, СӨ култууратын туйгуна, дуобакка маастарга хандьыдаат, самодеятельнай композитор, мелодист Николай Сеялов аатыгар күрэхэ ыраахтан-чугастан өрүүтүн дьон тобуоруна мустар.

Бу сырыыга эр дьон, дьахталлар, ветераннар

диэн үс категорияҕа 38 кыттааччы баар. Географията киэн: Сунтаар, Үөһээ Бүлүү, улуустара.

Мань тэнэ Нурба, Антоновка, Маар, Чуукаар, Дьиикимдэ. Кыттааччылар саастара 33-тэн 88-гар диэри. Сүрүн судьуйа - Анна Яковлева.

"Түһүлгэ" НАДь салайааччыта Матрена Захарова тэрээһини тус бэйэтэ иилээн-сажалаан илдэ сылдьар. Матрена Прокопьевна аҕа коллегата, биер үөлээннээҕэ Николай Николаевич аата үйэтитиллэр.

Тэрээһин Сеяловтар дьиэ кэргэн, олохтоох дьаһалта, спорт управлениетын, САДУОБА федерациятын өйбүллэринэн ытыллар. СААхымат, ДУОбат, БААрыс төбөнү бэрткэ үлэлэтэллэр. Манна даҕаны тыһаһыннаах киирсиллэр. Түмүк хас биридди көрүнгэ туспа, уопсай эмиз тахсар. Олунньу 24 күнүгэр ытыллыбыт күрэххэ Николай Николаевич кэргэнэ Анастасия Дмитриевна уонна оҕолоро туруорбут 10 тыһ. солк. суумалаах чыпчаал бирийдэ Нурба Убайааньттан 66 саастаах Семен Тимофеев ылла.

Төһө да кэм аастар бу курдук бары өттүнэн дэгиттэр киэн туттар киһит аата ааттана турар. Мань таһынан, Николай Николаевич аатынан улуус ыһаҕар ырыа күрэхтэ тэриллэр, нэһилиэккэ анал бириэмийэ баар.

Октябрьскай нэһилиэк дьаһалтатын пресскиинэ.

Аҕыс улуус дьахталлара волейболга күрэхтэстилэр

Олунньу ый 21-24 күннэригэр Нурбабыт улууһугар Октябрьскай нэһилиэк А.И.Пахомов аатынан уонна Нурба куоратын Г.А.Быдыгыев аатынан спорт саалаларыгар Саха Республикатын дьахталлара волейболга күрэхэ 2 лига ытылынна. Күрэххэ 8 хамаанда - Нурба, Амма, Өлүөхүмэ, Орто Халыма, Үөһээ Бүлүү, Сунтаар, Ленскэй - кыттыыны ыллылар.

Күрэх үөрүүлэх аһыллытыгар улуус баһылыга Алексей Иннокентьев, Саха Республикатын Бырабыыталыстыбатын солбуйааччыта Георгий Степанов, Ил Түмэн эдэр ыччат уонна физическэй култуураҕа спорка сис кэммитэтин Бэрэссэдэтэлэ Георгий Балакшин, Саха Республикатын физическэй култуураҕа уонна спорка министириин маннайгы солбуйааччыта Александр Бугаев, Саха Республикатын волейболга федерациятын председателин эппиэтинэтин толорооччу Яков Сивцев уонна да атын улууспут, республика салалталарын үлэһиттэрэ кыттыыны ыллылар. Антоновкатааҕы "Түһүлгэ киэргэлэ" ово образцовай үнүүкү ансаамбылын, Маалыкайдааҕы "Сарда-

на" уһуяанын үлэһиттэрин эвэрдэ үнүүкүлэрэ күрэх аһыллытыгын киэргэттилэр.

Күрэх сүрүн судьуйатынан Анатолий Чемерзанскай буолла. Күрэх үс күн устата иилээн-сажалаан улууспут волейболга ветеран спортсмена Геннадий Гаврильев ытта.

Нурбабыт улууһугар бу курдук республика таһымнаах биер маассабай спорт көрүнэр - волейболга өр сыллар устата маннайгытын күрэх ытылынна. Нурбабыт дьоно-сэргэтэ бу үс күн устата кыттааччы хамаандаларга ыалдьан, хас күн ахсын зал толору көрөөччүлээх ытылынна. Мань тэнэ "Кыайар күүс" ютуб канал нөнүө быһа эфирга күрэх сырдаттылынна.

Уопсай түмүккэ 1 миэстэ

тэҕэ - Нурба, 2 миэстэҕэ - Амма, 3 миэстэҕэ Өлүөхүмэ хамаандалара таҕыстылар.

Анал номинация кыайылаахтарынан: "Перспективный игрок" - Петрова Вера (Өлүөхүмэ), "Полезный игрок" - Третьякова Аина (Орто Халыма), "Лучший защитник" - Павлова Анжелика (Амма), "Лучший связующий" - Владимирова Надежда (Нурба), "Лучший нападающий" - Большедворская Вероника, "Лучший игрок" - Станицкая Ирина (Нурба) буоллулар.

Күрэх түмүктүүр чааһыгар Саха Республикатын волейболга федерациятын председателин эппиэтинэтин толорооччу Яков Сивцев Нурба улууһа күрэхтэ үрдүк таһымнаах ытыллытын, бары да оонньууну астына көрбүттэрин бэлиэтээн эттэ уонна улуус салалтатыгар махталын тириэртэ. Күрэх Маардааҕы "Күнчээн" уһуяанын үлэһиттэрин эвэрдэ үнүүкүлэринэн өрө көтөбүлүүкү түмүктэннэ.

Кэлэр сылга Нурбабыт уонна Амма улууһун хамаандалара 1 лигаҕа тахсан республикабыт бастың хамаандаларын кытта күөн көрсүөхтэрэ. Онон өссө үгүс бэлэмниини ааһан маннайгы лигаҕа киирсиҕэ улууспут хамаандатыгар кыайыны-хотууну баҕарарыт!

Нурба улууһун спорткомитета

Марха улууһа тэриллитэ 200 сыла

VI төгүлүн ытыллар Оройуоннааҕы педагог эр дьон форуму үрдүк таһымна ытылынна

Олунньу 27 күнүгэр В.Н. Иванов аатынан Дьаархан орто оскуолатыгар Марха улууһа тэриллитэ 200 сылынан уонна бастакы кулбата Петр Слепцов сырдык аатыгар 6-с төгүлүн ытыллар Оройуоннааҕы

педагог эр дьон форуму үрдүк таһымнаахтык буолан ааста. Педагог идэлээх эр дьон түмсэн Нурба үөрэҕиитин ситимин сайдытыгар сана саҕахтары арыыы, иитиҕэ - үөрэтиигэ эр киһи суолтатын үрдэтии диэн

сыаллаах бу форум ытылынна.

Үс бөлөххө араһан «Үөрэтэр, үөрэнэр кэрэтиэн» стратегическай сессия үлэлээтэ. Уонна форум түмүгүнэн маннык этиилэр киридилэр:

- Үөрэҕирии эйгэти-

гэр таһаарылаахтык үлэлээн ааспыт эр дьон кэмнэрин үөрэтэргэ, онно олоһуран үүнэр көлүнэттэн уолаттары учуутал идэтигэр уһуйарга. Ийэ дойдубутугар физиктэр, информатиктар наадалаах кэмнэрэ;

- Марха улууһа тэриллитэ 200 сылын чэрчитинэн «Нурба оройуонун эр киһи бастың уһуяаччыта» диэн анал бэлиэни олохтуурга;

- Хас биридди нэһилиэккэ, бөһүөлөккэ киһилэр көрүүлэригэр олоһуран үөрэнээччилэргэ көрсүһүүлэри, тэрээһиннэри тэрийии.

Салгыы Марха эбэҕэ 7 хамаанда кыттылаах муус аннынан балыктааһын күрэхэ ытылынна. Күрэх түмүгүнэн «Улахан балык» анал аат

хаһаайынынан Дьаархан орто оскуолатын педагог - бибилэтиэкэрэ Третьяков Николай Николаевич, онтон «Бастакы балык» анал аат хаһаайынынан Нурбатааҕы 2-с оскуола учуутала Андреев Иван Юрьевич буоллулар.

Уопсай түмүгүнэн 3 миэстэ Нурбатааҕы 2-с оскуола, 2 миэстэ Сүлэ орто оскуолата, 1 миэстэ Киирэп оскуолата буоллулар.

Дьаархан орто оскуолата

 100 лет Пионерской организации ЯАССР

(продолжение)

Шагая по маршрутам Марша, в дружине и отрядах проводились пионерские сборы, костры, встречи поколений, субботники, трудовые десанты, военно-спортивная игра "Зарница", различные смотры, соревнования, фестивали и праздники Дружбы, школы пионерского актива, участвовали в работе районных пионерских слетов. Вот неполный перечень дел отрядов и дружин в те годы. Пионеры с большим интересом и ответственностью занимались в кружке школьного лесничества. Девиз школьного лесничества "За ленинское отношение к природе", а песня "До чего же хорошо кругом". Они организовывали субботники по посадке деревьев и кустарников, были примерами бережного отношения к родной природе, совершали различные пешие многодневные походы, где проводили исследовательскую работу. Выпускали газету "Природа", изготавливали таблицы, гербарии, оформляли таблицы.

Осенью 1975 г. я прошла обучение в Зональной комсомольской школе в г. Благовещенск Магаданской области. Получила новые знания по работе с пионерами, по истории пионерии и комсомола, приобрела в магазине 5 горнов, 5 барабанов, памятные вымпелы звеньев и отрядов. Нагруженная всем этим багажом, погрузилась в свою работу. В эти годы пионерская комната превращается в центр воспитательной работы. Здесь проходят не только заседания совета дружины и учеба пионерского актива, но и заседания комитета комсомола учащихся, комсомольские собрания учителей-комсомольцев и коммунистов школы, семинары классных руководителей. А на переменах - игра в шашки и в другие настольные игры, читают газеты и журналы, листают альбомы, звучит горн и барабан, проходят летучки актива, репетиции пионерского монтажа или приветствия к знаменательным датам, к комсомольским и партийным конференциям.

Каждый новый этап Марша был связан со знаменательными событиями страны, а маршруты - примерная программа работы. Например, "Моя Родина - СССР" - октябрятки познакомились со своим селом, экскурсии "Чьи имена носят наши улицы и учреждения?", младшие пионеры - с историей района, 5-6-ые кл. - с историей района, республики, 7-8-ые кл. - заочные путешествия по союзным республикам. По маршруту "В страну Знаний" развернулось движение "Ни одного отстающего рядом!", поэтому помогали отстающим в учебе. Устраивали книжные выставки, выписывали газеты "Бэлэм буол", "Пионерская правда", журналы "Мурзилка", "Костер", организовали конкурсы, викторины знатоков и т.д. Одним словом, жизнь была ключом...

Пионерии ЯАССР 100 лет

Как преобразовывалась вся школа, когда готовилась к районному смотру художественной самодеятельности: репетиции хора, солистов, танцевальной и фольклорной ансамблей, театральной студии... На фестивалях мы занимали первые места. Готовились под руководством Веры Ивановны Первушиной, Марии Алексеевны Ушатовой, Наталии Никифоровны Столяровой, Маргариты Яковлевны Ефремовой, Веры Степановны Сивцевой, Саргыланы Прокопьевны Егоровой.

Когда готовились к военно-спортивной игре "Зарница" и к смотру песни и строя, школа превращалась в военный плацдарм, где маршировали буденовцы, пехотинцы, моряки, пограничники, десантники, летчики... Руководил этой работой военрук школы, капитан Афанасьев Анатолий Трофимович. Военрук обучал старшеклассников, те, в свою очередь, - командиров отрядов. А командиры - свои отряды. Юнармейцы нашей дружины в течение ряда лет занимали призовые места в районных финалах военно-спортивной игры "Зарница". В 1978 году отряд юнармейцев дружины занял 3 место в республиканском финале военно-спортивной игры "Зарница", командир отряда - Гаврильев Сеня, военрук - Афанасьев А. Т. 19 мая - в день рождения Пионерии - традиционный пионерский костёр. Этот день празднует вся школа. В программе этого дня: торжественная линейка, прием в пионеры, пионерские песни, викторина по истории пионерской организации, торжественное разжигание большого костра, пионерские песни, спортивные соревнования, соревнования поваров и т.д.

В 70-ые годы стали традиционными дружинные сборы и линейки по красным датам календаря, осенний праздник труда, игра "Зарница", праздники и фестивали Дружбы, день юного героя-антифашиста, День Памяти Героя Советского Союза Н.Н. Чусовского, экологическая неделя, смотры песни и строя, участие деле-

гации дружины на районном слете пионеров. Наша дружина стала одной из лучших дружин района и республики. Работа школьного лесничества - одна из лучших в республике. В эти годы 3 раза становилась Правобанговой дружиной Всесоюзного Марша с вручением Памятной ленты Центрального совета пионерской организации.

Председателем совета дружины... В конце 60-х и в 70-ые годы избирались и работали Лида Илларионова, Люба Копылова, Оля Габышева, Юра Григорьев, Эльза Яковлева, Ольга Григорьева, Наташа Михайлова, Лена Яковлева. От их инициативы, ответственного отношения и организаторских способностей к каждому делу зависело очень многое. Все они очень хорошо справлялись со своими обязанностями, готовили и вели заседания совета, сборы дружины, организовывали коллективные дела. Стать знаменосцем дружины - высокая честь. Крепко держа в руках красное Знамя, чеканили шаги знаменосцы дружины: Яковлев Гоша, Иванов Костя, Григорьев Юрий, Яковлев Пана, Федоров Женья. Первая пионерка, награжденная путёвкой в Артек - председатель совета дружины Лида Илларионова (1967 г.), а первым путёвкой в лагерь "Орленок" был награжден член совета дружины Руслан Копылов (1969 г.). Начиная с 1970-го года по 1979 годы, за активное участие в делах отрядов и дружины путёвками в лагерь "Артек" и "Орленок" награждались Лиза Яковлева, Люба Копылова, Маруся Антонова, Эльза Яковлева, Пана Яковлев, Маша Сачарысова, Люда Ноговицына, Наташа Михайлова, Лена Яковлева, Альберт Афанасьев, Уля Саввинова. Это было признанием хорошей работы дружины не только в районе, но и в республике.

80-ые годы...

В эти годы Марш посвящался следующим знаменательным событиям страны:

1979-80 гг. - Всесоюзный Марш пионерских отрядов "Пионеры всей страны делу Ленина верны!", посвященный 110-й

годовщине со дня рождения В.И.Ленина.

1981-82 гг. - "Пионеры всей страны делу Ленина верны!", посвященный 60-летию Всесоюзной пионерской организации им. Владимира Ильича Ленина.

1982-83 гг. - "Мы дружбой Ленинской сильны", посвященный 60-летию образования Союза Советских Социалистических Республик.

1983-84 гг. - "Имя Ленина в сердце каждом, верность Партии делом докажем", посвященный 60-летию присвоения комсомолу имени В.И. Ленина.

1984-85 гг. - "Салют, Победа!", посвященный 40-летию Победы Советского народа в Великой Отечественной войне.

2 октября 1979 года на Всесоюзной пионерской радиолинейке дан старт очередному этапу Марша. Начиная с 1979-80 учебного года по август 1984, три этапа Марша пионерских отрядов были связаны с именем В.И. Ленина. Во дворе школы на постаменте установили бюст В.И. Ленина, за которым ухаживали пионеры. Комсомольцы и старшие пионеры под руководством учителей-комсомольцев обновили стенды в Ленинской комнате. Пионерские отряды оформляли альбомы о жизни и деятельности В.И. Ленина. Школьное лесничество продолжает разнообразную работу под девизом "За ленинское отношение к природе", постоянно участвует в республиканских слетах школьных лесничеств. В 1980 г. награждено Памятным вымпелом ЦК ВЛКСМ "Лучшему школьному лесничеству". Руководитель школьного лесничества, учитель биологии Баянова Людмила Георгиевна награждена памятной медалью. В последующие годы школьное лесничество награждено Почетной грамотой Министерства лесного хозяйства РСФСР, а Всероссийское общество охраны природы наградило вымпелом "За ленинское отношение к природе". Значкист "Юный друг природы" - Юра Григорьев. Среди членов школьного лесничества есть ребята, окончившие ВУЗ-ы, ССУЗ-ы, связанные с лесным хозяйством: Степанов Анатолий, Гаврильев Михаил, Копылова Аня, Григорьев Коля, Николаев Сергей, Семенова Тая, Егоров Ариан, Иванова Иза, Федоров Женья и другие.

Летом 1981 г. в числе лучших вожатых республики участвовала в работе Всесоюзного Слёта вожатых в Москве. Работа Слета проходила в Олимпийском комплексе Измайлово. Делегаты-вожатые со всего Советского Союза слушали выступления секретарей ЦК ВЛКСМ, ответственных работников ЦК КПСС, обменивались опытом работы, встречались с Героями Советского Союза, космонавтами. Меня удивил тот факт, что, если у нас в республике вожатых-мужчин можно по пальцам пе-

ресчитать, то со всех республик Средней Азии приехали только вожатые-мужчины.

80-е гг. Классный руководитель - Васильева Вера Никитична. В эти годы продолжается поисковая работа по сбору и обновлению материалов школьного музея, где самое активное участие принимают пионеры и комсомольцы. Частые гости отрядных и дружинных сборов - ветераны войны и труда, передовики производства совхоза "Нюрбинский". Среди них: участник ВОВ, мл. лейтенант, кавалер ордена "Отечественной войны" 1ст., медали "За отвагу" учитель трудового обучения Саввинов Николай Петрович, Мать-героиня, многократный лауреат Премии им. Героя Советского Союза Н.Н. Чусовского доярка "Центрального" отделения Николаева Анна Андреевна, чемпион-шофёр, семикратный Лауреат Премии им. Н.Н. Чусовского Саввинов Ксенофонт Ксенофонтович, трактористы-звеньеводы, многократные чемпионы республики по заготовке сена Федоров Григорий Николаевич, Дмитриев Виктор Серафимович, Мать-героиня, ветеран тыла и труда Васильева Ирина Яковлевна.

Маршруты Марша охватывали всю деятельность работы отрядов и дружин. Каждый член совета дружины отвечал за тот или иной маршрут. "В страну Знаний" - это движение "Ни одного отстающего рядом", организация слетов отличников и хорошистов, участие в предметных неделях, совместно со школьной и сельской библиотеками конкурсы и викторины Знатоков по разным направлениям; "Моя Родина - СССР" - это поисковая работа, деятельность КИДа "Факел"; "В мире прекрасного" - организация выставок рисунков по различным темам, подготовка и проведение праздников песни и танца, подготовка и участие в смотрах и фестивалях художественной самодеятельности; "Звездочка" - каждый класс - это октябрятская группа со своим командиром, флагом, песней, девизом. В группах звездочки были и свои командиры. Каждый пионерский отряд имел свою подшефную октябрятскую группу. Вожатые октябрят проводили сборы, организовывали игры на переменах, помогали в учебе, читали книги, рассказывали сказки, готовили октябрят в пионеры.

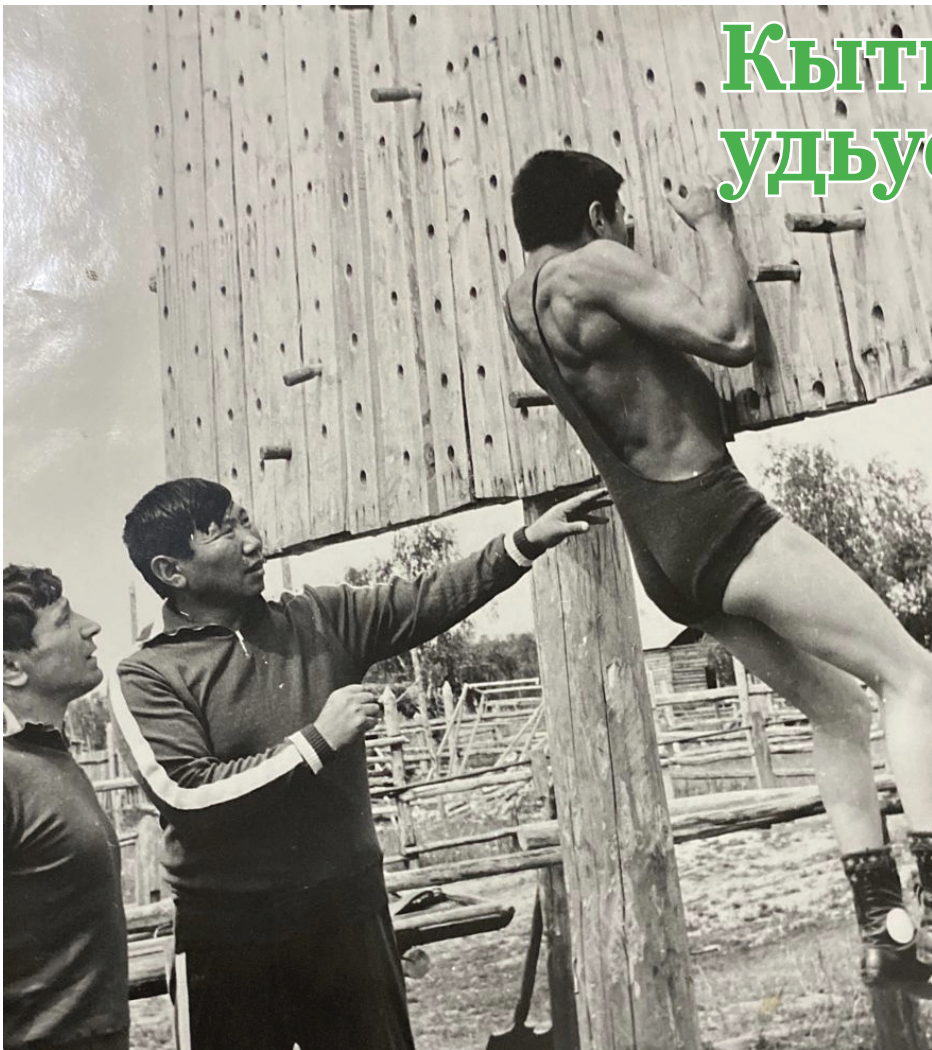
ЕГОРОВА (Иннокентьева) Светлана Васильевна, Отличник образования РС(Я), «Учитель учителей» РС(Я), Знак ЦК ВЛКСМ «Пионерскому вожатому», делегат Всесоюзного слёта вожатых в Москве (1981), Ветеран труда РФ.

Подготовила П.М.Захарова.

(Продолжение в след. номере).

Редакция почтата

Кытыгырас, күүстээх удьуордарын утумнаан...

Көнгүл тустууга, самбоҕа уонна классическай тустууга СССР спордун маастарыгар кандидат, Саха сириин спордун ветерана, Саха сириин тыатын хаһаайыстыбатын туйгуна, Ст. Васильев аатынан совхоз бочуоттаах ветерана Яковлев Николай Егорович аатыгар кулун тутар 2-3 күннэригэр көнгүл тустууга оҕолорго, улахан дьонго хапсаҕайга Нурба улуунун аһаҕас турнира Маалыкайга буоларын истэн олус үөрдүм уонна Николай Яковлев туһунан тугу билэрбин сырдатыхпын баҕардым.

аны боксаҕа бастаан аатырааччы. Нурбаҕа боксаҕа биридэ да хотторботох буолуохтаах. СГУга үөрэнэр сылларыгар факультетын туһатыгар көмүскээн тустааччы. Федот Федоров тустуук, ССРС спордун маастарыгар кандидат, Ленинскэй оройуон элбэх төгүллээх чемпиона уонна призера. Федот уола Владимир Федоров нурбалар киэн туттар спортсменныт - хапсаҕайга, атах оонньуутугар уонна национальнай многоборьеҕа Саха Республикатын спордун маастара.

Ийэтин өттүттэн таайа Владимир Ефремов хапсаҕайга Саха сириин үс төгүллээх абсолютнай чемпиона. Сахалартан боксаҕа бастакы Аан дойдутааҕы кылаастаах спорт маастара Виктор Николаевич Ефремов сиэн быраата. Ол да иһин Яковлев Ньукүлай төрүкү күүстээх, кытыгырас аймахтардаах буолан, күүстээх тустуук буолбут эбит.

Иппит ийэтэ Елена Андреевна Иванова. Николай Егорович дьохун ыал аҕата, уоллаах кыыс оҕолордоох, элбэх сиэннээх.

Кэргэнэ Светлана Васильевна 43 сыл педагогическэй стажтаах үлэ ветерана, Саха сириин үөрэҕиригэр туйгуна, Учуталлар учууталлара, "За вклад в социальное развитие РС(Я)" бэлиэлэр хаһаайыннара. Дьоллоох дьиэ кэргэн маанылаах хаһаайката.

Николай Егоровичка дьоллоох олоҕу, кытаанах доруобуйаны баҕаран туран, Эн ааккар ытыллар күрэхтэһиин этэнгэ аастын, спортсменнар ким эрчиллиилээх, ким кыахтаах - ол кыайдын диэн туран, бу күрэхтэһи тэрийэччилэригэр, улуу баһылыгыгар Иннокентьев А.М., Саха сириин үтүөлээх тренерыгар Тьясытов В.А., Бордон нэһилиэгин баһылыгар Степанов П.Ю., спорткомитет председателигэр Алексеев Р.А. махтал буоллун!

Саха сириин Үтүөлээх ветеринарнай бырааһа, Нурба улуунун уонна куоратын ытык олохтооҕо, Саха Республикатын спордун ветерана, Нурба улуунун хапсаҕайга 2 төгүллээх абсолютнай чемпиона, Маалыкай боксатын федерациятын бочуоттаах председатели Сергей Гаврильевич ДМИТРИЕВ

Яковлев Николай Егорович 1950 с. атырдьах ыйын 18 к. Нурба оройуонун Бордон нэһилиэгэр күн сириин көрбүтэ.

Оҕо сааһыттан дэҕиттэр, илиитигэр-атаҕар саниэлээх уол Маалыкай сэлээннэтигэр ханнык спортивной секция баар да, онно барытыгар дьарктанан барар.

1962 с. Бүлүү педучилищетын бүтэрбит Василий Николаевич Кузнецов Маалыкайга кэлэн, тустуу бастакы приемнарын Маалыкай ыччаттарыгар үөрэтэн барар. Элбэх Бордон нэһилиэгиттэн тахсыбыт тустууктар бастакы тренердэрэ диэтэхпинэ сыыспатым буолуо.

Ити сылларга Кузнецов В.Н. Дмитрий Петрович Коркинныын кэпсэтэн Маалыкайтан элбэх талааннаах оҕолору Чурапчытааҕы оҕо спортивной интернат-оскуолатыгар ыыталыыр. Олор истэригэр бааллара: Михайлов Виталий Спиридонович; Андреев Юрий Степанович; Тьясытов Владимир Григорьевич; Ефремов Василий Егорович; Ушканов Дмитрий Спиридонович; Григорьев Савва Николаевич (Күүстээх Сааба); Григорьев Иннокентий Николаевич (Нюрбин Киэсэ); Семенов Степан Николаевич; Федоров Алексей; Яковлев Николай Егорович (Колчак) - Чурапчы интернат оскуолатыгар биллибит аата «Фигура Коля», оҕолортон ураты спортивной көрүгнээх этэ.

Коля Яковлев, Савва Григорьев, Кеша Григорьев интернаакка үөрэнэ сылдьан, Коркин Дмитрий Петровичка Маалыкайга Юрий Андреев диэн

үчүгэй тустуук оҕо баар диэн кэпсээбиттэр. Дмитрий Коркин Юрий күрэхтэһиигэ көрөн Чурапчыга ынырар. Онон бу уолаттар Коркин оскуолатын ааһаллар, олор истэригэр бүгүнгү геройбут Яковлев Николай Егорович (Коля Колчак).

Коля Чурапчы интернат-оскуолатын 1970 с. бүтэрэр, 10 кылааска үөрэнэ сылдьан Бүлүү зонатыгар Н.Н. Тарскай бириинигэр чемпион аатын ылан финалга кыттар быраабы ылар. Н.Н. Тарскай бириинигэр 68 киилэҕэ 3 миэстэни ылан СССР спордун маастарыгар кандидатын нуорматын толорор. Ити сыл Саха сириин Спартакиадагыгар бастакы миэстэни ылар. Хапсаҕайга оройуонугар уонна Бүлүү зонатыгар тэннээҕи булбат. Көнгүл тустууга Нурба оройуонун аһаҕас чемпионатыгар бастаан чемпионскай лента кэтэр.

1971 с. ынырыллан Советскай Армияҕа сулуспалыы барар, биридүйүлүккэ Виктор Дмитриевтыын биридүйүлүккэ сулуспалыылар. Виктор Серафимович Дмитриевы Нурба улуугар билбэт киһи суоҕа буолуо. XX үйэ рекордсмен отчута, Норуот хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Нурба улуунун ытык олохтооҕо, Аржаков аатынан Государственной премия лауреата.

Николай войсковой чааһыгар сулуспалыы сырыттаҕына, эрдэ спортротаҕа кэлбит табаарыстара Кудрявцев Игорь (ыарахан ыйааһынна Саха сириин аатырбыт тустууга), Окоемов Семен (аатырбыт судьуйа, тренер) уонна биһиги биридүйүлүккэ

пыт, Нурбаттан бастакы спорт министри Виктор Ноговицын Илья Романович Фрунджиевка кирииннэр СКА-19 Заб.ВО-ҕа ыныттаран ылаллар. Түгэнинэн туһунан эттэххэ, элбэх көлүнэ тустууктар РСФСР үтүөлээх тренерыгар Фрунджиев Илья Романовичка сулуспалаабыппыт, эрчилибиппит.

Спортротаҕа сулуспалыы кэмигэр самбоҕа уонна классическай тустууга ССРС спордун маастарыгар кандидат нуорматын толорор, көнгүл тустууга Заб.ВО чемпионунан, Чита облаһын призерынан, ССРС геройа Ретчинов бириинигэр Читаҕа 3 миэстэ буолар.

Дальнай Востокка курдаһан буряттар тустууларыгар 3 бочуоттаах миэстэ буолар. Армия кэмигэр травмаланан, улахан күрэхтэһиилэргэ кыттыбат. Сылгыһыт ыарахан үлэтин талан, билингэ диэри ат үрдүгэр сылдьар.

Мин Ньукүлай дьынын бастакы билсибит Нурба оройуонугар тустуу сайдыбыта 20 сылыгар, Ленинскэй оройуон аһаҕас чемпионатыгар 1978 с. биридүйүлүккэ тустубут дьоллоохпун уонна ол сылтан баччаанна диэри сүтэрибэккэ эн-мин дэһэ сылдьарбыттан үөрэбин. Убай курдук саныбын.

Ити сыл биһиги көлүнэ тустууктар санга оҕолортон эдэр уолаттарга тустар кэммит кэлбитэ. Эрчиллэргэ, дьарыктанарга усулуобуйа баар буолбута. ДЮСШ ныргиччи, тахсыылаахтык үлэлиитурар кэмэ, директоруна А.Е. Мостахов, завуч А.А. Амбросьев, гл.тренер Н.П.

Иванов (Нурбалар тустууга папабыт диэччибит), тренердар Бойнов С.А., Горбатов В.И., Васильев В.М., Тьясытов В.Г., Амбросьев Я.А., Бурцев П.И., Дмитриев С.Г. завхоз.

Бу оройуон аһаҕас чемпионатыгар элбэх республика күүстээх маастардара кытыбыттар, өйдөөн хаалбыппыттан Бүлүүтэн Алексеев Н.Н., Орджоникидзевскай оройуонтан Заморщиков Степан, Үөһээ Бүлүүттэн Семенов Валерий курдук күүстээх маастардар кэлэн тустууну киэргэппиттэрэ.

Николай Яковлев бу күрэхтэһиигэ, тэн кириэһингэ Валерий Семеновка баалынан хотторон иккис миэстэ буолбута. Мин Семенов Валерийга очконан хотторон баран, Яковлев Коляҕа биридүйүлүккэ улахан дьонго сүрэхтэһиибэр төрдүс миэстэ буолан улахан маастардары кытта тэнгэ тустан бастаабыт киһи курдук үөрбүтүм.

Кулууп көрүдүрүгэр тахсыбыппар журналист, атах оонньуутугар Саха сириин маастара, сэрии ветерана Васильев Василий Иванович (Тураах Баһылай) уонна хапсаҕайга Саха сириин спордун маастара, кылааһынныгым Кириллин Вова (Боһоопуй) аҕата Кириллин Николай Иннокентьевич буоланнар эҕэрдэлээтилэр. "Убайгы Колчак Коляны ыксата сырыттын", - диэбиттэрэ. Ити кэмтэн Николай Егоровиһы убай диэн ынырабын. Ити күрэхтэһиигэ биһиги көлүнэ тустууктар Николаев Аркадий, Егоров Гена, Баттахов Павел, Бурцев Петя, Корякин Саша, Михайлов

 Фестиваль

Ырыа киһи олохун аргыһа, ырыа – киһи кыната... Олунньу 10 күнүгэр Николай Чуор аатынан «Кыталык» култуура киинигэр аан маннайгы «Искусство безгранично» Өрөспүүбүлүкэтээби дистанционнай-очнай тэрээһиннээх фестиваль-күрэх буолан ааста. Тэрээһин Нурба улуунун омур тылларын учууталларын түмсүүтүн көбүлээһининэн ытылынна. Бу тэрээһингэ кэтэхтэн Дьокуускайтан, Намтан, Томпоттон, Өлүөхүмэттэн, Кириэс-Халдыайыттан 12-тэн 17-гэр диэри ырыа куттаах оскуола үөрэнээччилэрэ барыта - 24 оҕо, очнай тэрээһингэ Нурба улуунун араас нэһиликтэриттэн 121 оҕо бэйэлэрин кыахтарын холонон кыттыыны ыллылар, күөн көрүстүлэр.

Оҕо талаанын сөпкө Тайаннахха, саҥа ааттар арыллаллар

Дьүүлүлүүр сүбэҕэ үлэ-лээтилэр 3 музыка, омур тылын орто, үрдүкү анал үөрэх кыһатын бүтэрибтэ дьон; Нурбатаабы Оҕо искусствотун оскуолатын дириэктэрэ, Түмүк нэһилиэгин Бочуоттаах олохтооҕо, СӨ үтүөлээх артыыһа Илья Николаевич Николаев, Н.И. Харитонов аатынан «Кыталык» култуура киинин исписэлиистэрэ, оҕо түмсүүтүн салайааччылары Евгений Дмитриевич Охотоев (Луи Амстронг «What a Wonderful World» ырыа толорооччута, человек-оркестр), Снежанна Юрьевна Черноградская («Kingdom Art Stars» Лондон куоракка күрэххэ лауреат III степени аатын ылбыт) уонна Н.Н. Чусовской аатынан Антоновка орто оскуолатын омур тылын учуутала Иннокентий Иннокентьевич Долотов (айылбаттан бэриллит мааны куолаһынан сахалыы, нууччалыы, омуртуу ыллыыр идэлээх уонна «Поет агрошкола» өрөспүүбүлү-

кэтээби күрэх кыайылааҕа).
Тэрээһин үөрүүлээх аһыллытыгыгар оҕолорго үтүө холобур буо-

омур тылын учууталлара Яна Алексеевна Кыппыгырова уонна Иннокентий Иннокентьевич Долотов ыллаан астылар. Чуор

лэр Саввинова Аина (7 «а» кылаас) уонна Иванов Уйгун (11 «а» кылаас) иллээн-саҥалаан ыттылар. Күрэх түмүгүнэн анал

лаары кэтэхтэн бэйэтин толоруутугар ырыаларын омуртуу тылынан Снежанна Черноградская бэлэх уонна. Онтон күрэх үөрүүлээх быһыыга-майгыга «Stublin in» ырыанан Николай Чусовской аатынан Антоновка орто оскуолатын

куоластарынан үгүс үөрэнээччилэрин үөрдэ соһуттулар, ытыс тыаһа хабыллан олордот.

Күрэхтэ Ст. Васильев аатынан Нурба элбэх хайысхалаах оскуолатын омур тылын учуутала Саввинова Александра Васильевна, үөрэнээччи-

ааттар ингэрилиннилэр «За образцовое исполнение песни» грамотанан 6 «г» кылаас ансаамбыла (Степан Васильев аатынан Нурба элбэх хайысхалаах оскуолатын туйгун ырыа иһин («За лучшее групповое пение») Хорула оскуолатын «Дьү-

рүскэн» квинтет бөлөҕө, соҕотобун туйгун ырыатын иһин («За лучшее сольное пение») - Нарыйаана Никифорова, М.В. Мегежекская аатынан Маалыкай орто оскуолатын, ырыаны иэйилээхтик толоруу иһин («За эмоциональное исполнение песни») – Хастаев Денис, 5 «б» кылаас үөрэнээччитэ, М.В. Мегежекская аатынан Маалыкай орто оскуолатын наҕараадаланньылар.

Ону тэнгэ, 3 степеннээх дипломунан – М.В. Мегежекская аатынан Маалыкай орто оскуолатын 6 кылаас бөлөҕө; 2 степеннээх дипломунан – Нарыйаана Никифорова, М.В. Мегежекская аатынан Маалыкай орто оскуолатын 9 кылааһын үөрэнээччитэ; 1 степеннээх дипломунан – Нурбина Саввинова, 9 «б» кылаас үөрэнээччитэ, М.С. Егоров аатынан Нурба 2 нүөмүрдээх оскуолатын бэлиэ-тэннилэр. 3 степеннээх лауреат – Егоров Дуолан, Егорова Алгыстаана, Андреев Сайаан (5 «а» кылаас үөрэнээччилэрэ, М.В. Мегежекская аатынан Маалыкай орто оскуолатын); 2 степеннээх лауреат – 8 «в» кылаас үөрэнээччилэрэ, Н.Н. Чусовской аатынан Антоновка орто оскуолатын; 1 степеннээх лауреат - Александрова Настя, Антонова Алина, Михайлова Аэлита, Тихонова Ульяна (9 кылаас үөрэнээччилэрэ, Степан Васильев аатынан Нурба элбэх хайысхалаах оскуолатын) буоллулар. Бу кыргыттар Николай Чуор аатынан «Кыталык» култуура киинин «Нурбачаан» оҕо народнай фольклорнай кэлэктибин кыттылаахтара, кыраларыттан фольклорга убааммыт оҕолор, бэйэлэрин тургутан көрөн, сахалыы төрүт инструментарны туттан туран, омуртуу ыллаан саха оҕото дэҕиттэр талааннааһын толору көр-

дөрдүлэр.
Гран-при үрдүк аатын ыллылар айылбаттан мааны куоластаах, үрдүк сыанаттан улахан күрэхтэргэ кытта илик кэрэ кыргыттар Степанова Анна уонна Тимофеева Дайаана (9 «б» кылаас үөрэнээччилэрэ, Н.Н.Чусовской аатынан Антоновка орто оскуолатын).
Кэтэхтэн күрэххэ:
3 степеннээх диплом – Полятинский Игорь (5 кылаас үөрэнээччитэ, Тээнэ оскуолатын, Өлүөхүмэ), 2 степеннээх диплом – 7 кылаас бөлөҕө (Хамаҕатта саха-французскай оскуолатын); 1 степеннээх диплом - Давлетукаева Амина (8 кылаас, Өлүөхүмэ); 1 степеннээх лауреат – Дьячковская Лидия (11 кылаас үөрэнээччитэ, Кириэс-Халдыайы оскуолатын, Томпо).

Түмүккэ сыанаҕа тахсан ыллыах баҕалаах оҕо элбэҕин көрдүбүт. Илья Николаевич эбэр-дэтигэр омур тылын ыллыыр бэйэтэ туспа спецификалааһын тоһо-болоон эттэ, ол ыарахаттартан толлубакка элбэх талааннаах оҕо күрэххэ бэйэтин кыаһын, күүһүн холоно кэлбиттэригэр махтанна, ытыллыбыт тэрээһин түмүгэр тохтоон хаалбакка өссө үрдүк ситиһиилэри баҕарда. Оҕо талаанын сөпкө тайаннахха, саҥа ааттары ары-йыахха сөбүн бэлиэтээтибит.

Нурба оройуонун омур тылын учууталларын түмсүүтүн салайааччыта, Н.Н. Чусовской аатынан Антоновка орто оскуолатын «Сырдык» пресс-киин чилиэнэ ФОКИНА Туяра Николаевна

Астрологический прогноз с 4 по 10 марта 2024 года

♈ ОВЕН (21.03-20.04).
Энергичные и динамичные в работе, вы воспользуетесь открывающимися возможностями, что благоприятно скажется на ваших делах. К концу недели вам удастся улучшить финансовую ситуацию.
♉ ТЕЛЕЦ (21.04-21.05).
Не стоит предпринимать никаких шагов в отношении официальных лиц и начальства. В сфере любви будет царить абсолютное счастье и никаких препятствий. Накопления существенно увеличатся.
♊ БЛИЗНЕЦЫ (22.05-21.06).
Работа без отдыха принесет

высокую оценку начальства. Вы будете тратить деньги так же легко, как и зарабатывать их. Друзья и близкие разделят счастье с вами.
♋ РАК (22.06-23.07).
Если потребуется, вы без колебаний вложите крупную сумму из вашего бюджета в новое начинание. На работе вы очень быстро конкретизируете свои идеи. Вы будете счастливы в окружении близких людей.
♌ ЛЕВ (24.07-23.08).
Вы почувствуете себя жертвой в профессиональной ситуации. Сможете угадывать душевное состояние ваших со-

беседников, что делает вас очень восприимчивым к чувствам ваших близких.
♍ ДЕВА (24.08-23.09).
Ничего не предпринимайте без учета потребностей других. Все инициативы индивидуального характера запрещены. Вы узнаете хорошую новость в отношении ваших накоплений. Не стоит быть слишком доверчивыми.
♎ ВЕСЫ (24.09-23.10).
В деловых связях с возможными партнерами вы добьетесь успехов, при условии, если будете вести честную игру. Проявите мудрость при трате доходов. Отношения с близкими

будут отличные.
♏ СКОРПИОН (24.10-22.11).
Начало недели прояснит финансовую и профессиональную ситуацию и вы будете реагировать четко и вовремя, с минимальным риском. В семейной жизни - никаких трудностей, драматических ситуаций.
♐ СТРЕЛЕЦ (23.11-21.12).
Хочется большей свободы для маневра в работе. В финансовой сфере возникнут некоторые затруднения. Возможны стычки с друзьями. Зато в личной жизни появится что-то новое, что станет источником вдохновения.

♑ КОЗЕРОГ (22.12-20.01).
Придется отказаться от некоторых проектов, которые требуют от вас большей автономности. Приведите в порядок свои финансы. Возможны конфликты с близкими и друзьями.
♒ ВОДОЛЕЙ (21.01-19.02).
Могут возникнуть волнения в социальной и семейной сфере из-за вашего желания выставить напоказ свои убеждения. Вы будете слишком резко реагировать на замечания.
♓ РЫБЫ (20.02-20.03).
Кто-то из коллег откажет вам в поддержке или будет чинить препятствия вашим начинаниям. Извлеките урок из ваших ошибок, чтобы закончить год на оптимистичной ноте. Погрузитесь в семейный уют.

Служба 02

Мошенники под видом начальства и ФСБ выманили у специалиста метеослужбы более 2,3 млн рублей

59-летней специалисту метеослужбы поступило в «Telegram» сообщение от руководителя о том, что ею интересуются из ФСБ. Вскоре ей позвонила «сотрудница ФСБ», которая сообщила, что на её имя злоумышленники пытаются взять автокредит, и попросила выполнять все указания работников Центробанка. В свою очередь лжесотрудник банка убедил её самостоятельно оформить автокредит, снять наличные и перевести заёмные денежные средства и свои сбережения на разные счета. При этом мнимый сотрудник банка всё время был на связи, контролировал её действия и хвалил за оперативность. Совершив 15 финансовых операций, потерпевшая перевела мошенникам более 2,3 млн рублей.

Аферисты продолжают использовать схему «Сообщение

от имени руководителей». Мошенники создают в «Telegram» фальшивые аккаунты руководителей различных организаций и компаний. Для большей правдоподобности они указывают настоящие данные и используют их фотографии, взятые из открытых источников. Они пишут сотрудникам и настаивают, чтобы человек ответил на звонок некоего «куратора» или «правоохранителя», у которого есть «важный разговор». Если Вам поступило подобное сообщение, не вступайте в диалог и самостоятельно перезвоните своему руководителю для уточнения информации. Предупредите о таком виде обмана своих близких.

ОМВД России по Нюрбинскому району

СДАЙ ОРУЖИЕ – ПОЛУЧИ ДЕНЬГИ!

ОМВД России по Нюрбинскому району напоминает вам о денежном вознаграждении за добровольную сдачу незарегистрированного огнестрельного оружия и боеприпасов.

В соответствии со статьей 22 Федерального закона от 13 декабря 1996 года № 150-ФЗ «Об оружии» юридическим лицам и гражданам запрещаются хранение и использование найденного ими или переданного им огнестрельного оружия, собственниками которого они не являются. Такое оружие подлежит немедленной сдаче в органы внутренних дел.

В рамках реализации Постановления Правительства Республики Саха (Якутия) от 12.02.2014 № 63 «О мерах по предотвращению преступлений, в том числе террористи-

ческих актов, с применением оружия, боеприпасов, взрывных устройств, взрывчатых веществ и средств взрывания на территории Республики Саха (Якутия)» Правительство республики производит выплаты гражданам денежных средств за добровольно сданные предметы вооружения:

- за охотничье нарезное ружье можно получить денежное вознаграждение 8000 рублей;
- за охотничье гладкоствольное ружье можно получить денежное вознаграждение 6000 рублей;
- за пистолет, револьвер, автомат, пулемет или гранатомет от 5000 рублей до 8000 рублей;
- за газовый или травматический пистолет 4000 рублей;
- за самодельное оружие от

5000 до 7000 рублей.

Граждане, добровольно сдавшие в полицию незаконно хранящиеся оружие, боеприпасы, патроны, взрывчатые вещества и взрывные устройства, освобождаются от уголовной ответственности. Прием оружия и боеприпасов осуществляется в ОМВД России по Нюрбинскому району по адресу: г. Нюрба кв. Энергетик, 77. При сдаче оружия составляется протокол его изъятия с указанием основания «добровольная сдача».

ОМВД России по Нюрбинскому району

Считать недействительным Военный билет, выданный на имя Михайлова Михаила Юрьевича №АК0548423 от 02.10.2006 Нюрбинским ВКУ РС(Я).

Күн тэнэ саныыр тапталлаах оҕобут, балтыбыт, эдьийиҥиҥит
Иванка (Айыына)
уһун ыарахан ыарыыттан күн сириттэн күрэммитинэн улаханньк хараастан, курутууйан туран, бары билэр дьоммутугар, доҕотторбутугар кутурҕаммытын биллэрэбит.

Кылааһынньыкпытыгар Марияҕа, ийэтигэр, убайыгар, аймахтарыгар уоллара, бырааттара
ЧОЧАНОВ Федот Иванович
күн сириттэн соһуччу күрэммитинэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Хорула орто оскуолатын 1992 с. выпускниктара

Күндү тапталлаах аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит
ЛАРИОНОВ Александр Тимофеевич
соһумардык күн сириттэн барбытын туһунан дириҥник курутууйан туран иһитиннэрэбит.
Кэргэнэ, оҕолоро, сизиннэрэ

Убаастыыр бииргэ үлэлээбит кэллиэгэбит, өр сылларга Нюрба уонна Эдьигээн оройуоннарыгар ГАИ сулууспатын начальнигынан үлэлээбит, спорт уонна ИДМ бэтэрээнэ, милиция отставкаҕа капитана
АНДРЕЕВ Арсен Александрович
соһуччу олохтон туораабытынан кэргэнигэр Айтилина Гаврильевнаҕа, оҕолоругар, сизиннэригэр, төрөппүтэригэр, чугас аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.
Нюрба оройуонун ИДЮ пенсионердара

Хангаластар күтүөппүт
АНДРЕЕВ Арсен Александрович
соһуччу күн сириттэн күрэммитинэн тапталлаах кэргэнигэр Айтилина Гаврильевнаҕа, оҕолоругар Нарыйаҕа, Ганяҕа, Сашаҕа, аймахтарыгар, чугас дьонугар, доҕотторугар дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит.
“Хангалас нэһилиэгэ” МТ дьаһалтата, Хагалас нэһилиэгин депутаттарын Сэбиэтэ

Күндүтүк саныыр табаарыстарыт Лидия Петровна уонна Валерий Гаврильевич Афанасьевтарга тапталлаах соҕотох кыыстары
Иванна
ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит. Иваннаны кыратыттан олус сыйлаһып, эйэвэһин, дьонго ытыктабыллаах сыйһанын чугастык билэбит. Ити үтүө сыйһанын кинини кытта алтыспыт бары билэр буолуохтаах. Онон Иванкабыт сырдык мөссүөнүн олох умнуохпут суоҕа.
Нюрба куораттан Людмила, Виссарион Андреевтар

Бииргэ үлэлээбит уолбут
ЧОЧАНОВ Федот Иванович
соһумардык бу күн сириттэн суох буолбутунан ийэтигэр, оҕолоругар, убайыгар, эдьийиҥиҥэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Накыынааҕы баһаарынай чааска бииргэ үлэлээбит кэллиэгэлэрэ

Күндүтүк саныыр, ытыктыыр күтүөппүт
ЛАРИОНОВ Александр Тимофеевич
соһумардык күн сириттэн барбытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сизиннэригэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Павловтар

Бииргэ үөрэммит кэллиэгэбитигэр Гаврильев Гаврил Арсеновичка тапталлаах аҕата
АНДРЕЕВ Арсен Александрович
соһуччу күн сириттэн күрэммитинэн дириҥ кутурҕаммытын холбуубут.
Нюрбатааҕы 26 №-дээх баһаарынай этэрээт кэлэктиибэ

Бииргэ үөрэммит табаарыспыт, үөрөппит оҕом, Акана нэһилиэгин олохтооҕо
АФАНАСЬЕВ Иван Николаевич (Баака)
ыарахан ыарыыттан күн сириттэн күрэммитинэн тапталлаах ийэтигэр, бииргэ төрөбүттэригэр, чугас аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Бииргэ үөрэммит доҕотторун, кылааһын салайааччыта Агафия Семеновна

Ыкса ыалларбыт, чугас дьоннорбут Лидия Петровна, Валерий Гаврильевич Афанасьевтарга тапталлаах соҕотох кыыстары
Иванна-Айыына
ыарахан ыарыыттан Орто дойдуттан букатыннаахтык барбытынан дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит. Кыспыт үөрүннээн сырдык уобараһа, аһыныгас майгыта, кырачаан оҕолоро амарах сыйһана, аймах дьонугар истин тапталла биһиги өйбүтүгэр сүппэттин хаалыаҕа.
Нюрбачаантан Елизавета, Валерий Тихоновтар, Владимир Андреев, Нюрбаттан Ирина, Сергей Тихоновтар уонна кинилэр оҕолоро Вика, Вася, Лиза, Дьокуускайтан Надежда, Денис, Надина Непряхиннар, Юлия Саввинова, Екатеринбургтан Павел Саввинов

Нюрбатааҕы лицей 9 «а» кылааһыгар бииргэ үөрэнэр дьүөгэбитигэр, үөрэнээччибэр Чочанова Настяҕа күндү киһитэ, тапталлаах аҕата
ЧОЧАНОВ Федот Иванович
эмискэ хомолтолоохтук күн сириттэн күрэммитинэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит, ыар аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.
Бииргэ үөрэнэр доҕотторун уонна кылаас салайааччыта Степанова М.Ю.

Күндү тапталлаах бырааппыт, убайыт
ЛАРИОНОВ Александр Тимофеевич
соһумардык күн сириттэн барбытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сизиннэригэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит, аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.
Дьокуускайтан, Эдьигээнтан, Нюрбаттан Ларионовтар

Бииргэ үөрэммит кэллиэгэбитигэр Гаврильев Гаврил Арсеновичка тапталлаах аҕата
АНДРЕЕВ Арсен Александрович
соһуччу күн сириттэн күрэммитинэн дириҥ кутурҕаммытын холбуубут.
Нюрбатааҕы 26 №-дээх баһаарынай этэрээт кэлэктиибэ

Өр сылларга Хорула госинтернатыгар бииргэ үлэлээбит кэллиэгэм
ИВАНОВА Анна Даниловна
ыарахан ыарыыттан күн сириттэн күрэммитинэн тапталлаах оҕолоругар - уолугар Данила, кийинитигэр, сизиннэригэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммын тиэрдэбит. Анна барахсан быдан дьылларга быраһаай.
Хорулаттан Иннокентьева Варвара Титовна

Тапталлаах оҕобут, аҕабыт, бырааппыт, убайыт
ГУРЬЕВ Любомир Викторович
бу дьыл олунньу 19 күнүгэр күн сириттэн соһумардык күрэммитинэн аймахтарыгар, табаарыстарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Ийэтэ, аҕата, убайа, саҕаһа, оҕолоро, таайа, племянниктара

Күндүтүк саныыр бырааппыт, убайыт
ЧОЧАНОВ Федот Иванович
бу дьыл олунньу 24 күнүгэр олус соһумардык күн сириттэн барбытынан ийэтигэр, бииргэ төрөбүттэригэр, кэргэнигэр, оҕолоругар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит, аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.
Терентьевтар, Тобоновтар

Убаастыыр күтүөппүт
ЛАРИОНОВ Александр Тимофеевич
соһумардык бу олохтон туораабытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сизиннэригэр дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит.
Евсеевтар, Тихоновтар

Күндүтүк саныыр, ытыктыыр бырааппыт, убайыт
АНДРЕЕВ Арсен Александрович
олохтон туораабытынан кини ийэтигэр, аҕатыгар, бииргэ төрөбүттэригэр, кэргэнигэр, оҕолоругар, сизиннэригэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит.
Мархаттан Лана, Владимир дьиз кэргэнэ, Иннокентьевтар

Убаастыыр кэллиэгэбитигэр Наталья Герасимовна Семеноваҕа, кыһыгар Ольгаҕа, уолугар Стаска тапталлаах эһэлэрэ, тыыл бэтэрээнэ, Гражданскай Авиация Бочуоттаах үлэһитэ
САННИКОВ
Иннокентий Андрианович
олунньу 16 күнүгэр ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Улуустааҕы “Нюрба”-“Огни Нюрбы” хаһыат кэлэктиибэ

Күндүтүк саныыр уолум, бырааппыт, Накыына баһаарынай чааска суоппарынан үлэлээбит
ЧОЧАНОВ Федот Иванович
күн сириттэн соһумардык барбытын туһунан дириҥник курутууйан туран билэр дьонугар иһитиннэрэбит.
Ийэтэ, убайдары, эдьийиҥиҥи, быраата, Терентьевтар, Чочановтар

Тапталлаах оҕобут, аҕабыт, бырааппыт, убайыт
ГУРЬЕВ Любомир Викторович
бу дьыл олунньу 19 күнүгэр күн сириттэн соһумардык күрэммитинэн аймахтарыгар, табаарыстарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Таайа, саҕаһа, балтылары, бырааттара

Күндү кэллиэгэбитигэр Розалия Андреевнаҕа, кини дьиз кэргэнигэр тапталлаах кэргэнэ, амарах аҕалара
ЛАРИОНОВ Александр Тимофеевич
күн сириттэн соһуччу туораабытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит, ыар аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.
Нюрбатааҕы Искусство оскуолатын кэлэктиибэ

Күндү бырааппыт, убайыт
АНДРЕЕВ Арсен Александрович
соһуччу күн сириттэн күрэммитинэн убайытыгар Александр Игнатьевичка, саҕасытыгар Тамара Иннокентьевнаҕа, кийинипитигэр Айтилина Гаврильевнаҕа, бырааттарбытыгар, балыстарбытыгар дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит.
Дьокуускайтан, Хатастан, Мархаттан Мостаховтар, Андреевтар, Григорьевтар

Өр кэмнэ бииргэ үлэлээбит табаарыспыт, доҕорубут, кэллиэгэбит
ГРИГОРЬЕВ
Александр Егорович – Матык
СВОҕа ытык иһин төлүү сылдьан хорсундук олохтон толук уурбутунан бииргэ төрөбүт эдьийиҥиҥэр, аймахтарыгар, оҕолоругар, сизиннэригэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит. Табаарыспыт сырдык мөссүөнэ биһиги сүрэхпитигэр өрүү тыһынаах, эн үлэҕэр эппизитинэстээх сыйһанын куруук холобур буола сылдыаҕа. Быдан дьылларга быраһаай!
ООО “Кристал” кэлэктиибэ, бииргэ үлэлээбит табаарыстарын

Күндүтүк саныыр бырааппыт, убайыт
ЧОЧАНОВ Федот Иванович
соһуччу биһиги кэксэбититтэн туораабытынан ийэтигэр, оҕолоругар, бииргэ төрөбүттэригэр дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит, аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.
Бырааппыт, убайыт, быдан дьылларга быраасты.
Аймахтарыт Чочановтар, Николаевтар, Ивановтар, Тобоновтар

Күндү бииргэ үөрэммит үөлээннэхпит
Гурьев Виктор Васильевичка уонна кэргэнигэр, кинилэр дьиз кэргэттэригэр тапталлаах уоллара
ГУРЬЕВ Любомир Викторович
күн сириттэн хомолтолоохтук күрэммитинэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Нюрба 1 №-дээх оскуолатын 1979 с. бүтэртиттэн выпуск

Бииргэ үлэлээбит кэллиэгэбит
АНДРЕЕВ Арсен Александрович
күн сириттэн күрэммитинэн убаастыыр кэллиэгэбитигэр Айтилина Гаврильевнаҕа, тапталлаах оҕолоругар, сизиннэригэр дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит.
Нюрбатааҕы ИДЮ кэлэктиибэ

Күндүтүк саныыр, ытыктыыр бырааппыт, убайыт
АНДРЕЕВ Арсен Александрович
олохтон туораабытынан кини ийэтигэр, аҕатыгар, бииргэ төрөбүттэригэр, кэргэнигэр, оҕолоругар, сизиннэригэр, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит.
Мархаттан Лана, Владимир дьиз кэргэнэ, Иннокентьевтар

«Нурба»
Главный редактор
ПЕТРОВА Лена Ивановна
Учредители:
Правительство Республики Саха (Якутия)
ГАУ РС (Я) «Сахапечать»
Издатель:
ГАУ РС (Я) «Сахапечать»
Адрес издателя:
677000, г. Якутск, ул. Орджоникидзе, 31, каб. 124
тел/факс: (8-4112) 34-39-17

Газета зарегистрирована в
Управлении Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций Управление Роскомнадзора по Республике Саха (Якутия).
Регистрационный номер ПИ № ТУ14-00551 от 03.06.2020 г.

Адрес редакции и типографии: 678450, РС(Я), Нюрбинский район г. Нюрба, ул. Ленина, 37.
redakcia06@mail.ru
Телефоны:
менеджер по рекламе: 2-33-32, +7-914-300-01-37

Отпечатано в редакционно-компьютерном комплексе редакции, типографии газеты «Нурба-Огни Нюрбы».
Время подписания в печать по графику: 17.00, фактически: в 16.30.
Объем 3 печ. л. Индекс ПИ 988. Тираж 688.
Цена 42 руб. Газета выходит 1 раз в неделю: по четвергам на якутском (русском) языках.
За содержание рекламы, объявлений и писем отвечает рекламодатели и авторы. Мнение автора не всегда совпадает с мнением редакции.

Больше информации на сайте

